รายงานสืบเนื่องจากการประชุมวิชาการระดับชาติและนานาชาติ

เบญจมิตรวิชาการ ครั้งที่ 12

Proceedings of the 12th BENJAMITRA Network National & International Conference

ความท้าทายในการศึกษาทางสาธารณสุขยุคใหม่เพื่อพัฒนาผู้ประกอบการวิชาชีพสาธารณสุขแบบมืออาชีพ

Challenges in the New Era of Public Health Education to Develop Health Professionals

เล่มที่ **4**

กลุ่มบริหารธุรกิจและเศรษฐศาสตร์

วันพุธที่ 25 พฤษภาคม 2565

มหาวิทยาลัยราชพฤกษ์

ชื่อบทความ	ผู้เขียน	หน้า
สภาพและปัญหาในการดำเนินธุรกิจที่ส่งผลต่อความอยู่รอดของธุรกิจก่อสร้างที่อยู่อาศัย ในพื้นที่กรุงเทพมหานคร และปริมณฑล	ชยพล ศิริธัญกร เกียรติชัย วีระญาณนนท์ อนันต์ ธรรมชาลัย	950
แนวทางการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรสู่เศรษฐกิจสร้างสรรค์มูลค่าสูงของวิสาหกิจชุมชนบ้านกุ่มพัฒนา อำเภอบางแพ จังหวัดราชบุรี	ปริษฐา ถนอมเวช อินทิรา มีอินทร์เกิด	964
การตัดสินใจเดินทางท่องเที่ยวในภาวะวิกฤตการณ์โควิด-19 ในพื้นที่อุทยานประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา	ณัฐพงศ์ วิชัยดิษฐ์	981
ปัจจัยการเลือกจองห้องพักในระบบอิเล็กทรอนิกส์บนเว็บไซต์	มะลิวรรณ ช่องงาม กนกกร เกิดเงิน วัลลภ มากโฉม	992
แนวทางการจัดกิจกรรมทางการท่องเที่ยวเพื่อพัฒนาชุมชนคลองมอญให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์	ภณสิทธ์ อ้นยะ ณัฐมล หวังเป็น ภูวนัย สุวรรณธารา	1003

แนวทางการจัดกิจกรรมทางการท่องเที่ยวเพื่อพัฒนาชุมชนคลองมอญให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์

The Guidelines Development of Activities for Tourism of Clong Mon Community to be Creative Tourism

ภณสิทธ์ อ้นยะ[1] ณัฐมล หวังเป็น[2] ภูวนัย สุวรรณธารา[3]

[1,2]อาจารย์ประจำคณะบริหารธุรกิจ สาขาการท่องเที่ยว มหาวิทยาลัยกรุงเทพสุวรรณภูมิ

[3]อาจารย์สาขาบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยกรุงเทพสุวรรณภูมิ,

E-mail: jabjune_jabjune@hotmail.com

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อเพื่อศึกษากิจกรรมทางการท่องเที่ยวของชุมชนคลองมอญ และเพื่อศึกษาแนวทางการจัดกิจกรรมทางการท่องเที่ยวของชุมชนคลองมอญให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์เป็นงานวิจัยผสมผสาน โดยผ่านกระบวนการการวิจัยเชิงคุณภาพโดยเก็บรวบรวมข้อมูลด้วย การสำรวจภาคสนาม และการวิจัยเชิงปริมาณ โดยการแจกแบบสอบถามแก่นักท่องเที่ยวจำนวน 400 ชุด ผลการวิจัยพบว่าคลองมอญมีกิจกรรมการท่องเที่ยวที่หลากหลาย เช่น การเดินซื้อของ และถ่ายภาพในตลาด การนั่งเรือชมคลองประเวศบุรีรมย์ และการทำขนมไทยโบราณ เป็นต้น และจากการศึกษาเชิงปริมาณโดยใช้สถิติเชิงพรรณา พบว่า มีกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้กันระหว่างนักท่องเที่ยวกับเจ้าของบ้าน เป็นแนวทางการจัดกิจกรรมทางการท่องเที่ยวของชุมชนคลองมอญให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.12 มีกิจกรรมการท่องเที่ยวที่ไม่ทำลายสิ่งแวดล้อม เป็นแนวทางการจัดกิจกรรมทางการท่องเที่ยวของชุมชนคลองมอญให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.07 และมีการเผยแพร่วัฒนธรรมของชุมชน เป็นแนวทางการจัดกิจกรรมทางการท่องเที่ยวของชุมชนคลองมอญให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.92ตามลำดับ

คำสำคัญ: กิจกรรมทางการท่องเที่ยว ชุมชนคลองมอญ การท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์

Abstract

This research aims to study tourism activities in Clong Mon community and to organize the tourism activities of the community in order to contribute creative tourism. Qualitative and Quantitative were used as the methods of this study.

Interview, field survey, and questionnaire were used to collect data. The result found that there were various activities in Clong Mon, for example, window shopping, photographing, boat trip in Pravat Burirom canal, and making ancient Thai desserts. Environmental friendly tourism activities was the support way to organize the tourism activities in Clong Mon as creative tourism, 4.12 in average. Disseminating culture of the community was also the support way to organize the tourism activities in Clong Mon as creative tourism, 4.07 in average. To be careful and prevent the impact on the traditional profession of the community was also the support way to organize the tourism activities in Clong Mon as creative tourism, 3.92 in average.

Keywords: tourism activities, Clong Mon Community, creative tourism

ความเป็นมาและความสำคัญ

การท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ (Creative Tourism) ถือได้ว่าเป็นกระบวนทัศน์ และทิศทางใหม่ของการท่องเที่ยวในปัจจุบัน จากการท่องเที่ยวแบบเดิมในยุคแรก ๆ ที่ให้ความ สนใจกับการพักผ่อน หย่อนใจ มาสู่การเดินทางท่องเที่ยวในยุคที่สอง ที่ให้ความ สนใจกับวัฒนธรรม และใส่ใจกับผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมและความยั่งยืนของชุมชนในพื้นที่ท่องเที่ยว และยุคที่สาม ในกระแสการท่องเที่ยวที่เรียกว่าการท่องเที่ยวเชิง สร้างสรรค์ ซึ่งกล่าวได้ว่าเป็นรูปแบบหนึ่งของการท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมที่คำนึงถึง ความยั่งยืนเป็น สำคัญโดยเน้นย้ำถึงความผูกพัน ของนักท่องเที่ยว (ผู้มาเยือน-Visitor , Guest) กับ ผู้ถูกท่องเที่ยว (เจ้าบ้าน-Host) ประสบการณ์แท้/ปฏิบัติการจริงที่มาจากการเรียนรู้ในพื้นที่ท่องเที่ยว (Active Participation) และเป็นผลให้เกิดความจดจำ ประทับใจอย่างลึกซึ้งในพื้นที่ของการท่องเที่ยว (คณะสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, ออนไลน์)

ยูเนสโกยังได้ให้ความหมายของการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์รวมถึงการจัดให้เกิดกิจกรรมต่าง ๆ โดยเน้นการเรียนรู้ การศึกษาจากประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับชุมชน ตลอดจนการมีส่วนร่วมและปฏิสัมพันธ์ระหว่างนักท่องเที่ยวกับชุมชน การท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์จะเน้นความสัมพันธ์ระหว่างนักท่องเที่ยวและผู้คนในชุมชนนั้น ๆ โดยมีเป้าหมายว่านักท่องเที่ยวในลักษณะของการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์จะเป็นนักท่องเที่ยวที่ ไม่ใช่เป็นเพียง นักท่องเที่ยว (Tourist) แต่จะเป็นสมาชิกของชุมชนที่ได้มีโอกาสเข้าไปใช้ชีวิตร่วมกัน (องค์การพัฒนาพื้นที่พิเศษเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน, ออนไลน์)

ทั้งนี้กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬาได้มอบหมายให้กรมการท่องเที่ยวกำหนดเกณฑ์มาตรฐานการท่องเที่ยวไทย ซึ่งเป็นมาตรฐานการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวสำหรับผู้รับผิดชอบบริหารดูแลแหล่งท่องเที่ยวใช้เป็นแนวทางใช้การบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวให้มีความพร้อมสำหรับ

รองรับนักท่องเที่ยวเพื่อก่อให้เกิดการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน และหนึ่งในองค์ประกอบที่สำคัญต่อการบริหารจัดการพื้นที่ ที่จะพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวคือ การวางแผนการจัดกิจกรรมด้านการท่องเที่ยวของแหล่งท่องเที่ยว แม้ว่าการศึกษาวิจัยจำนวนมากได้ชี้ให้เห็นความสำคัญของการดำเนินการและส่งเสริมให้การจัดกิจกรรมทางการท่องเที่ยว แต่ยังไม่มีการระบุวิธีการ และกระบวนการอย่างไรให้เป็นไปตามเกณฑ์ที่กระทรวงกำหนด

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงต้องการศึกษาแนวทางการจัดกิจกรรมทางการท่องเที่ยวเพื่อพัฒนาชุมชนคลองมอญให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ ซึ่งข้อมูลจากการศึกษาครั้งนี้จะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งสำหรับองค์กรภาครัฐและเอกชน องค์กรท้องถิ่น ในการการพัฒนากิจกรรมภายในแหล่งท่องเที่ยวของชุมชนให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการกำหนดทิศทางนโยบายและแผนการพัฒนาปัจจัยต่าง ๆ ด้านการท่องเที่ยวให้มีศักยภาพสูง และแผนปฏิรูปการตลาดที่สามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวด้วยกลยุทธ์การตลาดที่เหมาะสม (Keller, 1987) อีกทั้งยังเป็นประโยชน์ต่อเครือข่ายชุมชนที่จะนำไปประยุกต์ใช้เป็นแนวทางในการสร้างงานสร้างอาชีพ เพื่อเป็นการลดความเหลื่อมล้ำของรายได้ที่เกิดจากการท่องเที่ยวของเมืองเศรษฐกิจและเมืองชนบท (Christaller, 1963; Murphy and Andressen, 1988)

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษากิจกรรมทางการท่องเที่ยวของชุมชนคลองมอญ
2. เพื่อศึกษาแนวทางการจัดกิจกรรมทางการท่องเที่ยวของชุมชนคลองมอญให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์

แนวคิด ทฤษฎี และกรอบแนวคิดในการวิจัย

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าข้อมูลเอกสารต่าง ๆ โดยอาศัยพื้นฐานทฤษฎีแนวความคิด ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมาใช้ประกอบการทำวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย

แนวคิดการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์

การท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์มีจุดประสงค์เพื่อการท่องเที่ยวที่สอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาชุมชนที่เกี่ยวข้องให้เกิดความยั่งยืนในการด าเนินชีวิตของชุมชนโดยการจัดกิจกรรมการท่องเที่ยวอย่างกลมกลืน และสัมพันธ์กับประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม ตลอดจนวิถีชีวิตชุมชนในเชิงการเรียนรู้ การทดลอง เพื่อให้ได้มาซึ่ง ประสบการณ์จากสิ่งที่มีอยู่และเป็นจริงในชุมชนนั้น ๆ ซึ่งสอดคล้องกับนิยามของ UNESCO (2006) การท่องเที่ยว เชิงสร้างสรรค์เป็นการท่องเที่ยวที่เน้นการเรียนรู้ในเรื่องศิลปะวัฒนธรรม เอกลักษณ์ท้องถิ่นหรือสถานที่โดยผ่านประสบการณ์ตรงในการมีส่วนร่วมกับเจ้าของวัฒนธรรมนั้น ๆ การเติบโตของการท่องเที่ยวขยายตัวขึ้นในทุก ๆ ปี นักท่องเที่ยวเดินทางเพื่อความ

บันเทิง พักผ่อนหย่อนใจ โดยบริโภคทรัพยากรต่าง ๆจากแหล่งท่องเที่ยว ทั้งทรัพยากรทางธรรมชาติ วัฒนธรรม ประเพณี ฯลฯ มีจำนวนมากขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งแหล่งท่องเที่ยวที่มี ชื่อเสียง ยิ่งจะได้รับผลกระทบมากเป็นพิเศษ ด้วยจำนวนนักท่องเที่ยวที่หลั่งไหลเข้ามา หากไม่ได้วางแผนการ จัดการในแหล่งท่องเที่ยวดังกล่าวอย่างเป็นระบบ อาจจะทำให้คุณภาพของแหล่งท่องเที่ยวนั้นตกต่ำลงส่งผลกระทบถึงประสบการณ์การท่องเที่ยวของท่องเที่ยวที่มาเยือน ให้เกิดผลทางด้านลบ และสุดท้ายทำให้แหล่ง ท่องเที่ยวนั้นหมดคุณค่าในที่สุด (Russo, 2002) เนื่องจากแหล่งท่องเที่ยวเปรียบเสมือนทรัพยากรการท่องเที่ยว ที่มีตัวตันจับต้องได้(Tangible product) จึงมีโอกาสที่จะสูญสลาย และหมดไป หากมีการใช้ทรัพยากรไปอย่างต่อเนื่อง (Prentice & Andersen, 2003) แนวคิดของการขายประสบการณ์การท่องเที่ยวแก่นักท่องเที่ยวเป็นดังสินค้าเป็นแนวคิดหนึ่งที่ถูกนำมาใช้ เนื่องด้วยประสบการณ์การท่องเที่ยวนั้นสามารถสร้างใหม่ขึ้นได้เรื่อย ๆ เสมือนทรัพยากรการท่องเที่ยวที่ไม่มีวันหมด

การท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ (Creative Tourism) เป็นแนวคิดที่ถูกนำ เสนอโดย Raymond และ Richards โดยให้คำนิยามไว้ว่า การท่องเที่ยวซึ่งมอบโอกาสให้กับผู้เดินทางในการพัฒนาศักยภาพการสร้างสรรค์ ของตน ผ่านการมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยประสบการณ์จริงที่เป็นไปตามลักษณะเฉพาะของพื้นที่ เป้าหมายที่ได้ท่องเที่ยว ซึ่งจากคำนิยามนั้น ผู้ท่องเที่ยวจะต้องมีความผูกพันกับรูปแบบของวัฒนธรรมในจุดหมาย ปลายทางของการท่องเที่ยว ในรูปแบบของการมีส่วนร่วมในกิจกรรมที่หลากหลาย เช่นการร่วมในการทำงานฝีมือ ทำอาหาร งานศิลปะของท้องถิ่นนั้น ๆ เป็นต้น (Richards & Raymond, 2000) โดยการท่องเที่ยวในรูปแบบนี้จะ มาเติมเต็มประสบการณ์การท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวได้ (Romana KOREZ-VIDE,2013) ซึ่งอาจกล่าวได้ว่า Creative Tourism ก็คือรูปแบบของ Experience Tourism นั่นเอง (Smith, 2006) จากที่กล่าวมาข้างต้น การท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์เป็นการ ใช้ประโยชน์สูงสุดจากทรัพยากรท่องเที่ยวที่เป็นกระบวนการที่มีคุณค่าในท้องถิ่น เช่นการเต้นรำ การร้องเพลง งานฝีมือ การทำอาหาร ศิลปะ งานเทศกาล เป็นต้น ดังนั้นเมื่อการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์เป็นลักษณะ เชิงกระบวนการจึงกล่าวได้ว่า การท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์จะสามารถเพิ่มคุณค่าในตัวเองสามารถสร้างโอกาสให้ แหล่งท่องเที่ยวปลายทางนั้น ๆ สร้างนวัตกรรมหรือสินค้าที่เกี่ยวข้องกับท้องถิ่นใหม่ๆ ได้โดยจะไม่ขาดแคลนหรือหมดไปดังการท่องเที่ยวในรูปแบบอื่นที่เป็นการท่องเที่ยวในลักษณะจับต้องได้ ซึ่งหากถูก ใช้ไปอย่างต่อเนื่องก็จะหมด สูญสลาย เสื่อมคุณค่าไปดังนั้นในการศึกษาที่จะพัฒนา สร้างคุณค่าให้แก่แหล่ง ท่องเที่ยว สร้างความประทับใจแก่ผู้มาเยือน และสามารถสร้างความยั่งยืนในการท่องเที่ยวได้นั้น การท่องเที่ยว เชิงสร้างสรรค์เป็นหนึ่งในแนวคิดที่จะต้องตระหนักถึง

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ได้ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับเรื่องแนวทางการจัดกิจกรรมทางการท่องเที่ยวเพื่อพัฒนาชุมชนคลองมอญให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ และได้กำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย ดังนี้

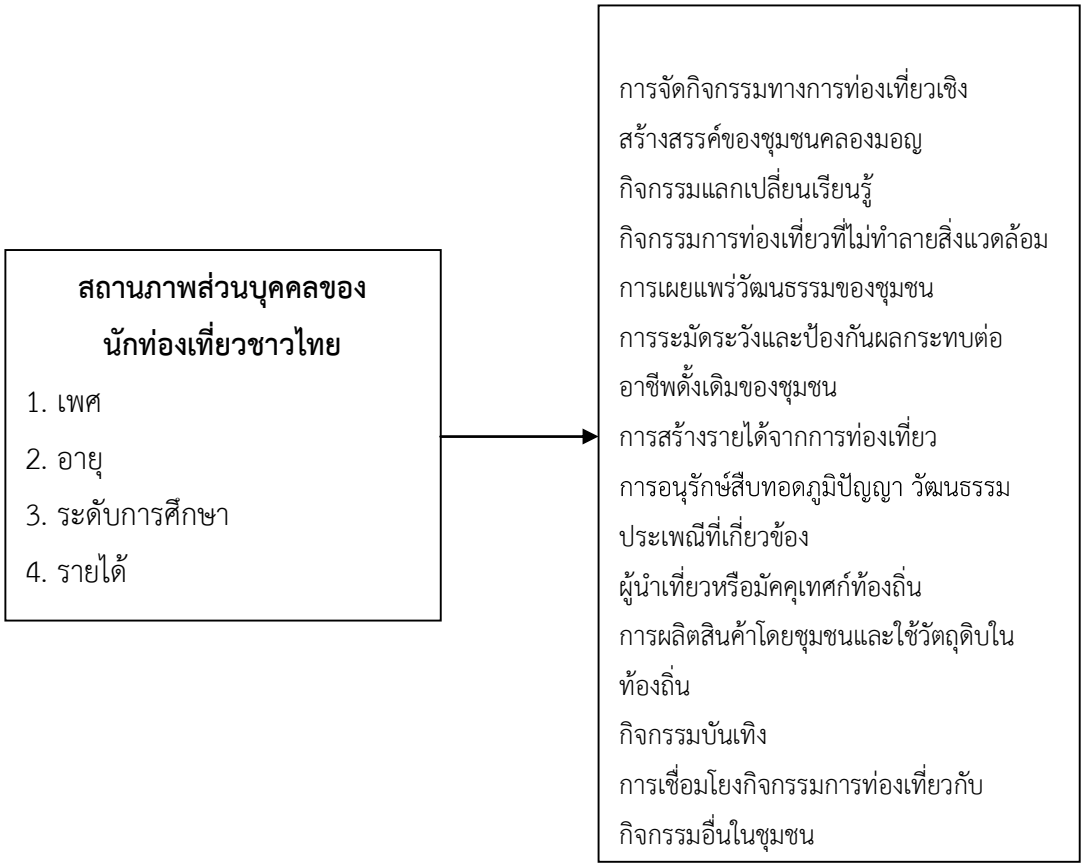

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีการวิจัย

งานวิจัยนี้เป็นงานวิจัยผู้วิจัยใช้ระเบียบวิธีวิจัยแบบผสม (Mixed methodology research) ซึ่งเป็นเทคนิควิธีวิจัยทางสังคมศาสตร์ที่ใช้ทั้งวิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยวิธีสำรวจภาคสนาม ผสมผสานกับการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative research) โดยการใช้แบบสอบถาม (Questionnaire)

1. ประชากรที่ใช้ในการทำวิจัยครั้งนี้คือ นักท่องเที่ยวที่มาท่องเที่ยวคลองมอญตั้งแต่เดือนมกราคม-กันยายน 2564 ซึ่งมีจำนวนประมาณ 4,876 คน (อ้างอิงจากสำนักงานเขตลาดกระบัง, 2564)

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ เพื่อให้ได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง (Sample) ที่มีจำนวนสามารถเป็นตัวแทนของประชากรที่ศึกษาทั้งหมดได้ ผู้วิจัยได้ใช้ตารางสำเร็จของ Taro Yamane (วิเชียร เกตุสิงห์, 2543) ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% และยอมรับความคลาดเคลื่อน 5% การสุ่มตัวอย่างเป็นการสุ่มตัวอย่างชนิดทราบความน่าจะเป็น ทำการสุ่มโดยใช้ วิธีการสุ่มอย่างง่าย ดังนั้น ผลที่ได้ n=400 ตัวอย่าง จึงได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่างจำนวน 400 คน

เครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยได้ดำเนินการตามลำดับ ดังนี้

1. ศึกษาค้นคว้า จากเอกสาร ตำรา และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความต้องการมีส่วนร่วมที่จะพัฒนาชุมชนให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่ยั่งยืน

2. กำหนดกรอบแนวคิด และขอบเขตของคำถามในการวิจัยให้สอดคล้องกับความมุ่งหมายและความสำคัญของการวิจัย

3. ดำเนินการสร้างแบบสอบถามฉบับร่าง และนำให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาตรวจสอบความถูกต้อง หลังจากได้พิจารณาและตรวจสอบ พร้อมทั้งให้ข้อเสนอแนะมาแล้ว ผู้วิจัยได้นำมาปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามที่ได้ทำการปรับปรุงเรียบร้อยแล้วจำนวน 30 ชุด นำไปทำการทดสอบ (Pre-Test) กับกลุ่มตัวอย่างที่มีลักษณะประชากรคล้ายกับกลุ่มตัวอย่างจริง เพื่อทดสอบความเชื่อมั่นของแบบสอบถามในส่วนของข้อคำถามที่มีลักษณะแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) การหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) โดยค่าความเชื่อมั่นต้องได้ตั้งแต่ 0.7 ขึ้นไป จากการทดสอบแล้วพบว่า Alpha ของแบบสอบถามในภาพรวมเท่ากับ .951

ผลการวิจัย

1. กิจกรรมทางการท่องเที่ยวของชุมชนคลองมอญ ตลาดเก่าริมน้ำหลวงแพ่ง

“คลองมอญ” เป็นเส้นแบ่งระหว่างกรุงเทพฯ และ จ.ฉะเชิงเทรา เป็นชื่อคลองขุดที่ตัดขวางมาบรรจบเป็นสามแยกที่คลองประเวศบุรีรมย์ และเนื่องจากตลาดแห่งนี้ตั้งอยู่บริเวณสามแยกปากคลองหลวงแพ่ง และมีชุมชนชาวมอญอาศัยอยู่จึงได้ชื่อว่า “คลองมอญ” แม้ว่าจะไม่มีหลักฐานที่บ่งชัดว่าใครเป็นผู้ขุดคลองแห่งนี้ แต่จากการสันนิษฐานคาดว่าหลวงแพ่งน่าจะเป็นผู้ขุดคลองสายนี้และใช้แรงงานจากชาวมอญในอดีตเป็นผู้ขุด และอาจจะให้ค่าจ้างเป็นที่ดินทำกินแก่แรงงานเหล่านั้น จึงเป็นอีกสาเหตุหนึ่งที่ทำให้มีชาวมอญอาศัยอยู่ในบริเวณนี้เป็นจำนวนมาก

คลองมอญจะเรียกตลาดห้องแถวทั้งสองฝั่งคลองทั้งฝั่งใต้และฝั่งเหนือ ในอดีตตลาดแห่งนี้รุ่งเรืองมาก เรียกได้ว่ามีร้านค้า 100 ห้องก็เต็มทุกห้อง ค้าขายของกินของใช้ ร้านทองในย่านนี้มีมากกว่า 10 ร้าน คลองมอญนั้นสันนิษฐานว่ามีมาไม่ต่ำกว่า 60-70 ปี ผ่านยุครุ่งเรืองมาจนถึงยุคซบ

เซาหลังจากที่โรงไม้แปรรูปปิดกิจการไป อีกทั้งมีการคมนาคมทางบกที่สะดวกสบายกว่าเข้ามาแทน คนจึงใช้เรือสัญจรน้อยลง เป็นเหตุให้ตลาดต้องเงียบเหงา แต่ชาวชุมชนคลองมอญที่อยู่อย่างเงียบเหงามานานต่างอยากเห็นความมีชีวิตชีวา จึงช่วยกันฟื้นฟูตลาดกลับคืนมาดังเดิม แม้ไม่ถึงกับคึกคักอย่างแต่ก่อนก็ตาม

จากการสำรวจภาคสนามของผู้วิจัยพบว่า คลองมอญนั้นมีกิจกรรมทางการท่องเที่ยวหลักๆ คือ การเดินชมบรรยากาศของตลาดโบราณ การทดลองทำขนม และการนั่งเรือกอและชมทัศนียภาพของคลองหลวงแพ่ง และคลองประเวศบุรีรมย์

2. แนวทางการจัดกิจกรรมทางการท่องเที่ยวของชุมชนคลองมอญให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์

มีกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้กันระหว่างนักท่องเที่ยวกับเจ้าของบ้าน เป็นแนวทางการจัดกิจกรรมทางการท่องเที่ยวของชุมชนคลองมอญให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.12

มีกิจกรรมการท่องเที่ยวที่ไม่ทำลายสิ่งแวดล้อม เป็นแนวทางการจัดกิจกรรมทางการท่องเที่ยวของชุมชนคลองมอญให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.07

มีการเผยแพร่วัฒนธรรมของชุมชน แเป็นแนวทางการจัดกิจกรรมทางการท่องเที่ยวของชุมชนคลองมอญให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.92

มีการระมัดระวังและป้องกันผลกระทบต่ออาชีพดั้งเดิมของชุมชน เป็นแนวทางการจัดกิจกรรมทางการท่องเที่ยวของชุมชนคลองมอญให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.90

ชุมชนไม่หวังจะสร้างรายได้จากการท่องเที่ยวอย่างเป็นแนวทางการจัดกิจกรรมทางการท่องเที่ยวของชุมชนคลองมอญให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.82

มีการอนุรักษ์สืบทอดภูมิปัญญา วัฒนธรรม ประเพณีที่เกี่ยวข้อง เป็นแนวทางการจัดกิจกรรมทางการท่องเที่ยวของชุมชนคลองมอญให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.80

มีกิจกรรมฝึกหัดศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน เป็นแนวทางการจัดกิจกรรมทางการท่องเที่ยวของชุมชนคลองมอญให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.75

มีกิจกรรมต้อนรับตามประเพณีของท้องถิ่น เป็นแนวทางการจัดกิจกรรมทางการท่องเที่ยวของชุมชนคลองมอญให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.70

มีผู้นำเที่ยวหรือมัคคุเทศก์ท้องถิ่น เป็นแนวทางการจัดกิจกรรมทางการท่องเที่ยวของชุมชนคลองมอญให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.64

มีการผลิตสินค้าโดยชุมชนและใช้วัตถุดิบในท้องถิ่น เป็นแนวทางการจัดกิจกรรมทางการท่องเที่ยวของชุมชนคลองมอญให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.52

มีข้อมูลกิจกรรมท่องเที่ยวให้นักท่องเที่ยวเลือก เป็นแนวทางการจัดกิจกรรมทางการท่องเที่ยวของชุมชนคลองมอญให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.52

มีกิจกรรมบันเทิง เป็นแนวทางการจัดกิจกรรมทางการท่องเที่ยวของชุมชนคลองมอญให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.46

มีการเชื่อมโยงกิจกรรมการท่องเที่ยวกับกิจกรรมอื่นในชุมชน เป็นแนวทางการจัดกิจกรรมทางการท่องเที่ยวของชุมชนคลองมอญให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.35

อภิปรายผล

แนวทางการจัดกิจกรรมการท่องเที่ยวภายในแหล่งท่องเที่ยวนั้นสามารถบริหารจัดการได้ดังนี้ การกิจกรรมท่องเที่ยวโดยมีการจัดฐานเรียนรู้ มีการทดลองปฏิบัติ ลงมือจริง เช่น มีกิจกรรมฝึกหัดศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน ซึ่งนักท่องเที่ยวสามารถกลับไปใช้งานได้จริง ควรมีการจัดกิจกรรมในแหล่งท่องเที่ยวตามลักษณะในสถานที่ท่องเที่ยวนั้นๆ เช่น คือการผลิตสินค้าโดยชุมชนและใช้วัตถุดิบในท้องถิ่น กิจกรรมต้อนรับตามประเพณีของท้องถิ่น การอนุรักษ์สืบทอดภูมิปัญญา วัฒนธรรม ประเพณีที่เกี่ยวข้อง ซึ่งจะเป็นการที่ทำให้คนในชุมชนได้มารวมตัวกันทำกิจกรรมเกิดความสามัคคี และมีคนนอกชุมชนเดินทางเข้ามาร่วมกิจกรรมอีกด้วยเป็นต้น มีการดึงดูดของกิจกรรมของชุมชน การจัดงานศิลปะ สอนศิลปะ สอนการทำขนมไทย โดยเน้น กลุ่มครอบครัว , กลุ่มวัยรุ่น ,กลุ่มชาวต่างชาติ ซึ่งสอดคล้องกับ ปิรันธ์ ชิณโชติ และ ธีระวัฒน์ จันทึก (2559) ซึ่งจากการวิจัยพบว่าหากจะพัฒนาพื้นที่ให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนนั้น จำเป็นต้องเกิดความร่วมมือจาก ทุกฝ่าย ในส่วนของผู้ประกอบการ ต้องตระหนักถึงการเป็นผู้ให้บริการที่มีคุณภาพ เสนอสินค้าและบริการในราคา ที่คุ้มค่าเหมาะสมแก่นักท่องเที่ยว สร้างเอกลักษณ์จุดขายของธุรกิจของตนให้ชัดเจน ใส่ใจสิ่งแวดล้อมธรรมชาติ ตระหนักถึงการบำรุงรักษา รวมถึงการมีสัมพันธ์ที่ดีใกล้ชิดกับชุมชน แต่สิ่งสำคัญที่จะสร้างให้เกิดความยั่งยืนได้นั้นคือชุมชน ต้องสร้างให้ชุมชนมีความภูมิใจในวัฒนธรรม ประเพณี วิถีชีวิตของตน และสนับสนุนให้วัฒนธรรม ประเพณีนั้นโดดเด่นเป็นที่ยอมรับโดยทั่วกัน สามารถนำเสนอเป็นรูปแบบการท่องเที่ยวต่อไปได้ นอกจากนั้นชุมชนเองต้องมีส่วนร่วมกับการท่องเที่ยว ต้องสร้างความรู้ความเข้าใจ ถึงความสำคัญของการท่องเที่ยว ประโยชน์ต่างๆที่จะเกิดขึ้นจากการท่องเที่ยว

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

1. เพื่อให้นักท่องเที่ยวเกิดความพึงพอใจและเกิดพฤติกรรมความถี่ในการท่องเที่ยวจะต้องจัดกิจกรรมหลักดังต่อไปนี้ โดยให้ความสำคัญเรื่องโครงสร้างทางกายภาพ คือ การมีป้ายบอกกิจกรรมฐาน สังเกตชัดเจน มีการกำหนดเส้นทางในการทำกิจกรรมแต่ละฐาน รวมถึงเวลาในการทำกิจกรรมแต่ละฐาน เพื่อให้นักท่องเที่ยวทุกกลุ่มได้ทำกิจกรรมครบทุกฐาน

2. ชุมชนควรมีอากาศสดชื่น ปราศจากฝุ่นละออง มีต้นไม้ ร่มรื่น และคนในชุมชนควรมีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ต่อนักท่องเที่ยว ปัจจัยเหล่านี้จะส่งผลต่อความพึงพอใจ และความภักดีของนักท่องเที่ยว

3. ควรเพิ่มกิจกรรมทางเลือกให้มีความหลากหลายมากยิ่งขึ้น เพราะจากการสัมภาษณ์เชิงลึกกลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลักได้ให้การสัมภาษณ์ตรงกันคือ กิจกรรมของคลองมอญยังคงเหมือนเดิมทุกครั้งที่มาท่องเที่ยว

4. ข้อมูลจากการศึกษาครั้งนี้จะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งสำหรับองค์กรภาครัฐและเอกชน องค์กรท้องถิ่น ในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวของชุมชนให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการกำหนดทิศทางนโยบายและแผนการพัฒนาปัจจัยต่างๆ ด้านการท่องเที่ยวให้มีศักยภาพสูง และแผนปฏิรูปการตลาดที่สามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวด้วยกลยุทธ์การตลาดที่เหมาะสม (Keller, 1987) อีกทั้งยังเป็นประโยชน์ต่อเครือข่ายชุมชนที่จะนำไปประยุกต์ใช้เป็นแนวทางในการสร้างงานสร้างอาชีพ เพื่อเป็นการลดความเหลื่อมล้ำของรายได้ที่เกิดจากการท่องเที่ยวของเมืองเศรษฐกิจและเมืองชนบท (Christaller, 1963; Murphy and Andressen, 1988) รวมถึงนำข้อเสนอแนะเป็นแนวทางในการเตรียมความพร้อมและพัฒนาศักยภาพบุคลากรที่เ กี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวและบริการของชุมชนให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานและตรงตามมาตรฐานวิชาชีพ เพื่อประชาชนในท้องถิ่นให้มีรายได้ที่เพียงพอต่อการดำรงชีวิตอย่างปกติสุขโดยไม่ต้องอพยพแรงงาน ซึ่งจะช่วยลดปัญหาการว่างงาน ปัญหาสังคม (Moore, 1994) ใช้เป็น Model แบบอย่างแก่ชุมชนอื่นและมีความหมายใกล้เคียงกับคำว่า Best Practice สามารถสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจสังคมและวัฒนธรรมของทุกชุมชนให้ยั่งยืนต่อไป

เอกสารอ้างอิง

โครงการต้นแบบการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ คณะสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. ค้นเมื่อวันที่ 18 สิงหาคม 2564, จาก http://www.dasta.or.th/creativetourism/attachments/article/112/20_9271.pdf

ปิรันธ์ ชิณโชติ และ ธีระวัฒน์ จันทึก. (2559). *รูปแบบการจัดการการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ของสวนผึ้ง*. **E-Journal, Silpakorn University**, ปีที่ 9 ฉบับที่ 1 เดือนมกราคม – เมษายน 2559.

วิเชียร เกตุสิงห์. (2543). **คู่มือการวิจัย: การวิจัยเชิงปฏิบัติ.** พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์และทำปกเจริญผล.

สำนักงานเขตลาดกระบัง. (2564). **สถิตินักท่องเที่ยวที่มาท่องเที่ยวคลองมอญ** ค้นเมื่อวันที่ 18 สิงหาคม 2564, จาก http://www.bangkok.go.th/ladkrabang/page/sub/3680

องค์การพัฒนาพื้นที่พิเศษเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน. ค้นเมื่อวันที่ 18 สิงหาคม 2564, จาก http://www.dasta.or.th/th/News/detail_knowledge.php?ID=1046

Christaller, W. (1963). *Some Considerations of Tourism Location in Europe: The Peripheral Regions-Under-Developed Countries- Recreation Areas.* **Regional Science Association;** Papers XII. 95-105.

Keller, C. P. (1987). *Stages of Peripheral Tourism Development- Canada’s Northwest Territories.* **Tourism Management.** 20-32.

Moore, T. G. (1994). *Core-Periphery Models, Regional Planning Theory and Appalachian Development.* **The Professional Geographer.** 46(3): 316-331.

Murphy, P. E. and B. Andressen. (1988). *Tourism Development on Vancouver Island: An Assessment of the Core-Periphery Model.* **The Professional Geographer.** 40(1): 32-42.

Prentice, R. and Andersen, V. (2003). *Festival as Creative Destination.* **Annuals of Tourism Research.** 30(1), 7-30.

Richards, G. (2010). **Creative Tourism and Local Development.In Wurzburger, R. (Ed.). Creative Tourism A Global Conversation how to provide unique creative experiences for travelers worldwide**. at present at the 2008 Santa Fe & UNESCO International Conference on Creative Tourism in Santa Fe. (pp. 78–90). New Mexico. USA.

Richards, G. (2011). *Creativity and tourism: the state of the art.* **Annals of Tourism Research**. 38: 1225-1253.

Richards, G. and Raymond, C. (2000). *Creative Tourism.* **ATLAS News** 23, 16-20.

Romana KOREZ-VIDE. (2013). **Creative tourism as a source of innovativeness and sustainability in tourism.** 1307-1320.

Russo, P. (2002). *The vicious circle of tourism development in heritage cities.* **Annuals of Tourism Research.** 29(1), 165-182.

Smith, L.W. (2006). *Experiental Tourism around the World and at Home: Definitions and Standards.* **International Journal of Services and Standards.** 2(1), 1-14.

UNESCO. (2006). **Towards sustainable strategies for creative tourism discussion report of the planning meeting for 2008.** International Conference on Creative Tourism Santa Fe, New Mexico, USA. October 25-27, 2006.

รายงานสืบเนื่องจากการประชุมวิชาการระดับชาติและนานาชาติ

เบญจมิตรวิชาการ ครั้งที่ 12

Proceedings of the 12th BENJAMITRA Network National & International Conference

ความท้าทายในการศึกษาทางสาธารณสุขยุคใหม่เพื่อพัฒนาผู้ประกอบการวิชาชีพสาธารณสุขแบบมืออาชีพ

Challenges in the New Era of Public Health Education to Develop Health Professionals

เล่มที่ **3**

กลุ่มบริหารธุรกิจและเศรษฐศาสตร์

วันพุธที่ 25 พฤษภาคม 2565

มหาวิทยาลัยราชพฤกษ์

ชื่อบทความ	ผู้เขียน	หน้า
การศึกษาพฤติกรรมของผู้ใช้บริการรับจ้างผลิต (OEM) ในการเลือกโรงงานผลิตเครื่องสำอางในอำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ	กรกช วทานิยานนท์ ณัฐกาญจน์ สุวรรณธารา	561
ศึกษาความพึงพอใจการเข้าร้านคาเฟ่ของผู้บริโภคในเขตหนองจอก จังหวัดกรุงเทพมหานคร	เกลวรี เล็กเจริญ ณัฐกาญจน์ สุวรรณธารา	579
ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการเลือกซื้อสินค้ากับการส่งเสริมการตลาดเครื่องสำอางของผู้หญิงในเขตลาดพร้าว กรุงเทพมหานคร	จารุวรรณ บ่อแก้ว ณัฐกาญจน์ สุวรรณธารา	596
การศึกษาปัจจัยส่วนประสมทางการตลาด (7C’s) ที่มีผลต่อการใช้บริการ ซื้อสินค้าผ่านช่องทางออนไลน์แอปพลิเคชันช้อปปี้ ในเขตอำเภอบางใหญ่ จังหวัดนนทบุรี	พัชรียา อุ่นอุพันธ์ ณัฐกาญจน์ สุวรรณธารา เฉลิมชัย ผู้พัฒน์	613
ศึกษาพฤติกรรมของผู้บริโภคในการซื้อประกันชีวิตในช่วงสถานการณ์โรคระบาด ไวรัสโควิด–19 ตำบลแพรกษาใหม่ จังหวัดสมุทรปราการ	เรวัติ สุทธิประภา ณัฐกาญจน์ สุวรรณธารา	634
ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจซื้อสินค้าผ่านช่องทางออนไลน์ของผู้บริโภคในยุคดิจิทัลในเขตกรุงเทพมหานคร	พีระยุทธ คุ้มศักดิ์ โศรดา พาหุวัฒนกร	652
ผลกระทบของ COVID-19 ต่อการส่งออกทุเรียนของประเทศไทย	Zhu Wanying	667
ความต้องการเพื่อพัฒนาวัดลานบุญ เขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร ให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน	ภณสิทธ์ อ้นยะ ภูวนัย สุวรรณธารา	675
พฤติกรรมของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวย่านตลาดเก่าหัวตะเข้ เขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร	ภณสิทธ์ อ้นยะ	682
การยอมรับระบบการทำงานที่บ้าน และประสิทธิผลการทำงานที่บ้านของพนักงานบริษัทภาครัฐ เอกชน และรัฐวิสาหกิจของประชาชน ในจังหวัดนนทบุรี และกรุงเทพมหานคร	ปริยวิศว์ ชูเชิด	690
คริปโทเคอร์เรนซีกับการเสียภาษีในประเทศไทย	เกสร คงสำเภา วาสนา ศรบุญทอง สุนิสา ตรีสุวรรณ์ ประสิทธิ์ ทันสมัย จารุพร อมรพงศ์ชัย	703

ความต้องการเพื่อพัฒนาวัดลานบุญ เขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร ให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน

Demand for The Development of Wat Lan Boon, Lat Krabang District, Bangkok to be a Sustainable Tourist Destination

ภณสิทธ์ อ้นยะ[1] ภูวนัย สุวรรณธารา[2]

[1]อาจารย์ประจำคณะบริหารธุรกิจ สาขาการท่องเที่ยว มหาวิทยาลัยกรุงเทพสุวรรณภูมิ,

[2]สาขาบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยกรุงเทพสุวรรณภูมิ

E-mail: jabjune_jabjune@hotmail.com

บทคัดย่อ

การศึกษาความต้องการเพื่อพัฒนาวัดลานบุญ เขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร ให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ มีวัตถุประสงค์เพื่อนำข้อมูลไปเป็นจุดขายด้านการท่องเที่ยวภายในพื้นที่ และเพื่อหาแนวทางพัฒนาการท่องเที่ยวให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนภายในพื้นที่ โดยใช้วัฒนธรรมเป็นฐานของทรัพยากรด้านการท่องเที่ยวแบบมีส่วนร่วมของประชาชนภายในชุมชน จากกลุ่มตัวอย่างผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 400 คน โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูล พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 224 คน มีอายุ 15-25 ปี จำนวน 142 คน เป็นพนักงานบริษัท จำนวน 159 มีรายได้ 15,001-25,000 บาท จำนวน 132 คน การศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 148 คน จากความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวที่มีต่อกลยุทธ์ด้านผลิตภัณฑ์ วัดลานบุญ ซึ่งเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) พบว่านักท่องเที่ยวมีความต้องการในการพัฒนาวัดลานบุญในด้านภาพรวม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.57, ด้านราคา มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.19 ด้านการจัดจำหน่าย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.19 ด้านการส่งเสริมการตลาด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.22 ด้านกระบวนการ/การให้บริการ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.52 ด้านลักษณะทางกายภาพ/ภายนอก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.75

คำสำคัญ: วัดลานบุญ การท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน แนวทางการพัฒนา

Abstract

A Study of Development Guidelines for Wat Lan Boon, Lat Krabang District, Bangkok to be a sustainable tourist destination The objective is to bring information to be a selling point for tourism within the area. and to find ways to develop tourism

as a sustainable tourist destination within the area by using culture as a resource base for participation in tourism by the people within the community From a sample of 400 respondents, it was found that most of the respondents were female, 224 people aged 15-25 years, 142 employees, 159 company employees, income 15,001-25,000 baht, 132 people with bachelor's degree. Number of people 148 From the opinions of tourists towards the product strategy of Wat Lan Boon, which is a rating scale , it was found that tourists had a desire to develop Wat Lan Boon in the overall aspect. has an average of 3.57, price has an average of 4.19. with an average of 3.19 in terms of marketing promotion The mean is 3.22 , the process / service, the mean is 3.52, the physical/external, the mean is 3.75 .

Keywords: Wat Lan Boon, sustainable tourism, development guidelines

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ปัจจุบันได้มีการขยายตัวของการท่องเที่ยวในพื้นที่ชุมชนท้องถิ่นต่าง ๆ ในประเทศไทยและเติบโตอย่างรวดเร็วแต่หลายแห่งยังไร้ทิศทาง ขาดการวางแผนการจัดการที่ดี ไม่มีแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวให้ก้าวไปสู่ความยั่งยืนอย่างมีประสิทธิภาพแ ละเพื่อลดผลกระทบจากการท่องเที่ยวที่จะเกิดกับวัฒนธรรมดังเช่นที่เคยเกิดขึ้นกับชุมชนท้องถิ่นหลายแห่งที่ได้ประสบผลกระทบจากการท่องเที่ยวได้แก่ ปัญหาการเสื่อมโทรมของธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ปัญหาด้านการบริหารจัดการภายในชุมชนให้เกิดการเปลี่ยนแปลงวิถีชีวิตชาวบ้านริม คลองให้มุ่งเข้าสู่ธุรกิจเพื่อรองรับนักท่องเที่ยวและร้านค้า จนแทบไม่หลงเหลือวิถีชีวิตแบบดั้งเดิมอยู่เลย (โสวัตรี ณ ถลาง, 2554)

แผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติ ฉบับที่ 2 (พ.ศ.2560–2564) ได้ให้ความสำคัญกับการท่องเที่ยวโดยชุมชนโดยมุ่งเน้นการฟื้นฟูและปรับปรุงแหล่งท่องเที่ยวที่มีสภาพเสื่อมโทรมให้กลับคืนสู่สภาพเดิม พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ ประวัติศาสตร์ โบราณสถานในเชิงกลุ่มพื้นที่และเสริมสร้างเอกลักษณ์ความเป็นไทย ทั้งการอนุรักษ์วัฒนธรรมท้องถิ่น วิถีชีวิตชุมชนและภูมิปัญญาชาวบ้าน ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว เพื่อนาไปสู่กระบวนการต่อยอดในการสร้างคุณค่าและมูลค่าเพิ่ม โดยคำนึงถึงสิ่งแวดล้อม เอกลักษณ์ของสถาปัตยกรรมและวิถีชุมชนในท้องถิ่นเป็นสำ คัญ (กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา, 2554)

แผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติฉบับนี้จึงเน้นการป้องกันแก้ไขผลกระทบด้านการท่องเที่ยวให้สอดคล้องกับสถานการณ์ทั้งในและต่างประเทศ ตามแนวทางแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม

แห่งชาติ ฉบับที่ 11 และวิสัยทัศน์ประเทศไทยสู่ปี พ.ศ.2570 โดยนำแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง และคนเป็นศูนย์กลางของการพัฒนา มาใช้ในการจัดทำแผนเพื่อให้เกิดการพัฒนาการท่องเที่ยวแบบองค์รวมที่สร้างทั้งรายได้และการกระจายรายได้อย่างเป็นธรรมและยั่งยืน ทั้งนี้เพื่อประโยชน์ต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวของประเทศ (ที่มา: กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา, 2554)

เนื่องด้วยวัดลานบุญนั้นเป็นสถานที่สำคัญทางศาสนาที่น่าสนใจ ควรค่าแก่การพัฒนาและอนุรักษ์ไว้ ตั้งอยู่ติดกับคลองประเวศบุรีรมย์โดยเป็นคลองที่มีเรื่องราวทางประวัติศาสตร์ที่ยาวนาน โดยคลองแห่งนี้เป็นที่ตั้งของสถานที่สำคัญอย่างเช่น วัด และมัสยิดหลายแห่ง ซึ่งล้วนแล้วแต่สร้างมาในสมัยต้นรัตนโกสินทร์ทั้งสิ้น จึงเหมาะสมที่จะเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ และเป็นที่ศึกษาเชิงประวัติศาสตร์ให้กับผู้ที่สนใจ

นอกจากนี้ประชาชนที่อาศัยอยู่บริเวณริมสองฝั่งคลองประเวศบุรีรมย์ต่างมีวิถีชีวิตที่เป็นเอกลักษณ์ คือ การอยู่ร่วมกันของผู้คนริมสองฝั่งคลองล้วนต่างศาสนาและวัฒนธรรม แต่อยู่กันแบบถ้อยทีถ้อยอาศัย แบ่งปันซึ่งกันและกัน มีสัมพันธภาพที่ดีต่อกัน และอยู่ภายใต้กฎระเบียบร่วมกันอย่างสงบสุข

ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงมีความสนใจศึกษาเกี่ยวกับ ความต้องการเพื่อพัฒนาวัดลานบุญกรุงเทพมหานคร ให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน การจัดการการท่องเที่ยวในพื้นที่วัดลานบุญ นั้นหากไม่มีการวางแผนเพื่อตั้งรับให้มีหรือตอบสนองต่อความต้องการของนักท่องเที่ยว โดยคำนึงถึงความยั่งยืนในเรื่องสิ่งแวดล้อมและวัฒนธรรม ซึ่งไม่ใช่เป็นเพียงองค์ประกอบหนึ่งของการท่องเที่ยวเท่านั้น แต่การจัดการการท่องเที่ยวโดยผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทั้งหมด ต้องมีการเตรียมและการวางแผนในการสร้างกระบวนการเรียนรู้แก่นักท่องเที่ยวเพื่อความยั่งยืนทางธรรมชาติและวัฒนธรรม โดยชุมชนและบริเวณโดยรอบวัดลานบุญได้รับผลประโยชน์อย่างแท้จริง มีการกระจายรายได้อย่างโปร่งใส และให้ความสำคัญกับการท่องเที่ยวเป็นศูนย์กลางของการพัฒนานั้น ๆ เป็นต้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาลักษณะทางประชากรศาสตร์ของนักท่องเที่ยวที่มาเที่ยววัดลานบุญกรุงเทพมหานคร

2. เพื่อศึกษาระดับความต้องการของนักท่องเที่ยวต่อแนวทางพัฒนาการท่องเที่ยวของวัดลานบุญให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน

วิธีการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร (Population)

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาเที่ยววัดลานบุญ กรุงเทพมหานคร โดยใช้สถิติของจำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยทั้งสิ้น 51,810 คน (ที่มา: วัดลานบุญ กรุงเทพมหานคร.15 มิถุนายน 2564)

กลุ่มตัวอย่าง (Sample)

ผู้วิจัยได้ทำการสุ่มตัวอย่างเชิงสำรวจโดยใช้การสุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา คือ นักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาเที่ยววัดลานบุญ กรุงเทพมหานคร ซึ่งขนาดของกลุ่มตัวอย่างได้มาจากการคำนวณหาขนาดกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้สูตรของทาโร่ ยามาเน่ Taro Yamane (ประสพชัย พสุนนท์, 2553) ที่ระดับคมเชื่อมั่น 95% เท่ากับ 398 คน ผู้วิจัยจึงเก็บข้อมูลจริง 400 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลในงานวิจัยนี้ คือ แบบสอบถาม เป็นเครื่องมือในการศึกษาครั้งนี้ โดยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเป็นแนวทางในการออกแบบสอบถาม

วิธีการสร้างเครื่องมือ

การสร้างแบบสอบถาม ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาค้าคว้าจากวรรณกรรม และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนทบทวนแนวคิดทฤษฎีและเอกสารต่าง ๆ เพื่อนามาสร้างกรอบแนวคิดวิจัย

2. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปปรึกษาผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบความถูกต้อง ความสมบูรณ์ของเนื้อหา และความชัดเจนของภาษาที่ใช้ในแบบสอบถาม

3. นำแบบสอบถามที่ได้พิจารณาปรับปรุงแก้ไขตามคาแนะนา ก่อนนำไปทดสอบตามความเที่ยงตรงของแบบสอบถาม

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์และแปลความหมายข้อมูล สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) โดยการนำข้อมูลที่เก็บรวบรวมมาจากการศึกษามาคำนวณและมีการแสดงค่าข้อมูลเป็นจำนวนร้อยละ (Percentage) โดยใช้ตารางแสดงค่าเปรียบเทียบ จากนั้นจึงดำเนินการอธิบายโดยการแปลความหมายของข้อมูลดังกล่าว ในด้านของปัจจัยส่วนบุคคลและปัจจัยต่าง ๆ ที่มีผลต่อความคิดเห็นนักท่องเที่ยวที่มาเที่ยววัดลานบุญ กรุงเทพมหานคร

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

1. การวิเคราะห์ข้อมูลประชากรศาสตร์ของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพ การสมรส รายได้เฉลี่ยต่อเดือน และระดับการศึกษา ใช้การวิเคราะห์การหาความถี่ และการคำนวณเป็นร้อยละ

2. การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวที่มาเที่ยววัดลานบุญกรุงเทพมหานครข้อมูลด้านการวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยการ

จากการศึกษาสามารถสรุปผลการวิเคราะห์และอธิบายได้ดังนี้

ส่วนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามซึ่งเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list) ใช้วิธีหาค่าความถี่ (Frequency) แล้วสรุปออกมาเป็นค่าร้อยละ (Percentage)

ผู้ตอบแบบสอบถามจานวน 400 คน พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 224 คน คิดเป็นร้อยละ 57.5 ส่วนใหญ่มีอายุ 15-25 ปี จำนวน 142 คน คิดเป็นร้อยละ 38.3 ส่วนใหญ่เป็นพนักงานบริษัท จำนวน 159 คนคิดเป็นร้อยละ 42.5 ส่วนใหญ่มีรายได้ 15,001-25,000 บาท จำนวน 132 คน คิดเป็นร้อยละ 28.5 การศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 148 คน คิดเป็น ร้อยละ 38.5

ส่วนที่ 2 ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวที่มีต่อวัดลานบุญ ซึ่งเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) พบว่า

ตารางที่ 1 ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวที่มีต่อวัดลานบุญ

ปัจจัย	ค่าเฉลี่ย	ระดับความต้องการให้พัฒนา
ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกโดยรวมของวัดลานบุญ	4.13	มาก
เทศกาลและประเพณีที่จัดขึ้นอย่างต่อเนื่องวัดลานบุญ	4.12	มาก
วัดลานบุญมีการจัดแบ่งพื้นที่การท่องเที่ยวที่ชัดเจน (Zoning)	3.98	มาก
ราคาดอกไม้ธูปเทียน พวงมาลัย วัดลานบุญให้เหมาะสม	4.46	มากที่สุด
ราคาค่าอาหารเครื่องดื่มวัดลานบุญให้เหมาะสม	4.31	มากที่สุด
ค่าใช้จ่ายในส่วนของฝากที่ระลึกให้เหมาะสม	3.62	มาก
มีความต้องการในการพัฒนาวัดลานบุญในด้านการหาข้อมูลในเว็บไซต์ของวัดลานบุญได้สะดวกและชัดเจน	3.40	ปานกลาง
การให้ข้อมูลของแหล่งท่องเที่ยวจากเว็บไซต์ของวัดลานบุญ	3.27	ปานกลาง

ตารางที่ 1 ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวที่มีต่อวัดลานบุญ (ต่อ)

ปัจจัย	ค่าเฉลี่ย	ระดับความต้องการให้พัฒนา
การให้ข้อมูลของคนในท้องถิ่นบริเวณแหล่งท่องเที่ยววัดลานบุญ	2.95	ปานกลาง
มีความต้องการในการพัฒนาวัดลานบุญในด้านการจัดงานต่าง ๆ และงานในช่วงเทศกาลต่าง ๆ มีความ น่าสนใจ	3.60	มาก
มีการประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยววัดลานบุญให้เป็นที่รู้จักอย่างต่อเนื่อง	3.31	ปานกลาง
มีการประชาสัมพันธ์วัดลานบุญที่น่าสนใจ โดยผ่านวิทยุ/แผ่นพับ โบรชัวร์/ป้ายโฆษณา	2.68	ปานกลาง
มีความต้องการในการพัฒนาวัดลานบุญในด้านมีการกระบวนการบริการให้ความรู้เกี่ยวกับกิจกรรมที่จัดขึ้นแก่ นักท่องเที่ยวที่เดินทางมาวัดลานบุญอย่างเหมาะสม	3.61	มาก
มีการกระบวนการบริการให้ความรู้เกี่ยวกับกิจกรรมที่จัดขึ้นแก่ นักท่องเที่ยวที่เดินทางมาวัดลานบุญอย่างเหมาะสม	3.45	มาก
มีความต้องการในการพัฒนาวัดลานบุญในด้านบริเวณวัดลานบุญมีความร่มรื่น บรรยากาศดี มีการปลูกต้นไม้และจัดตกแต่งอย่างสวยงาม	4.34	มากที่สุด
บริเวณวัดลานบุญมีความสะอาดและเป็นระเบียบเรียบร้อย	4.25	มากที่สุด
ถนนรอบวัดลานบุญมีไหล่ทางที่กว้างขวาง	2.56	น้อย

อภิปรายผล

นักท่องเที่ยวผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 400 คน พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 224 คน มีอายุ 15-25 ปี จำนวน 142 คน ส่วนใหญ่เป็นพนักงานบริษัท จำนวน 159 คน มีรายได้ 15,001-25,000 บาท จำนวน 132 คน มีการศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรี จำนวน 148 คน

ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวที่มีความต้องการในการพัฒนาวัดลานบุญในด้านภาพรวม อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.57 เมื่อพิจารณาอย่างละเอียดเป็นรายด้าน พบว่านักท่องเที่ยวมีความต้องการในการพัฒนาวัดลานบุญในด้านสิ่งอำนวยความสะดวกโดยรวมของวัดลานบุญ อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.13 นักท่องเที่ยวมีความต้องการในการพัฒนาวัดลานบุญในด้านราคาดอกไม้ธูปเทียน พวงมาลัย วัดลานบุญให้เหมาะสม อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.46 นักท่องเที่ยวมีความต้องการในการพัฒนาวัดลานบุญในด้านการหาข้อมูลในเว็บไซต์ของวัดลานบุญได้สะดวกและชัดเจน อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.40 รองลงมาคือ การให้ข้อมูลของแหล่งท่องเที่ยวจากเว็บไซต์ของวัดลานบุญอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.27 การให้ข้อมูลของ

คนในท้องถิ่นบริเวณแหล่งท่องเที่ยววัดลานบุญ อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.95 ตามลำดับ ด้านการส่งเสริมทางการตลาด พบว่านักท่องเที่ยวมีความต้องการในการพัฒนาวัดลานบุญในด้านการจัดงานต่าง ๆ และงานในช่วงเทศกาลต่าง ๆ มีความ น่าสนใจ อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.60 ด้านกระบวนการ/การให้บริการ พบว่านักท่องเที่ยวมีความต้องการในการพัฒนาวัดลานบุญในด้านมีการกระบวนการบริการให้ความรู้เกี่ยวกับกิจกรรมที่จัดขึ้นแก่ นักท่องเที่ยวที่เดินทางมาวัดลานบุญอย่างเหมาะสมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.61 ด้านลักษณะทางกายภาพ/ภายนอก พบว่านักท่องเที่ยวมีความต้องการในการพัฒนาวัดลานบุญในด้านบริเวณวัดลานบุญมีความร่มรื่นบรรยากาศดี มีการปลูกต้นไม้และจัดตกแต่งอย่างสวยงามอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.34

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. งานวิจัยครั้งต่อไปควรนำผลการวิจัยนี้เป็นแนวทางในการศึกษาเรื่องแนวทางในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมในกลุ่มวัดอื่น ๆ ในจังหวัดอื่น ๆ ได้ ซึ่งอาจศึกษาวิเคราะห์ศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมในบางด้าน ด้านภาพรวม ด้านราคา ด้านการส่งเสริมการตลาดเพิ่มเติมด้วย

2. หากจะมีการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมให้อยู่ในระดับสากลควรจะทำการวิจัยเพิ่มเติมกับกลุ่มตัวอย่างอื่น เช่น นักท่องเที่ยวชาวต่างชาติ นักเรียน นักศึกษา คณาจารย์การท่องเที่ยวและบริษัทนาเที่ยว

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา. (2554). **แผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติ พ.ศ.2555-2559.** ค้นเมื่อวันที่ 13 พฤศจิกายน 2564, จาก http://www.thai.tourismthailand.org

ประสพชัย พสุนนท์. (2553). **สถิติธุรกิจ.** กรุงเทพฯ: ศูนย์วิทยบริการ สถาบันเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่น.

โสวัตรี ณ ถลาง. (2554). *อัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมเพื่อเสริมความเข้มแข็งในการจัดการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมที่ยั่งยืนของจังหวัดสระบุรี*. **วารสารสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์**, 35, 1 (มกราคม–มิถุนายน): 54.

รายงานสืบเนื่องจากการประชุมวิชาการระดับชาติและนานาชาติ

เบญจมิตรวิชาการ ครั้งที่ 12

Proceedings of the 12th BENJAMITRA Network National & International Conference

ความท้าทายในการศึกษาทางสาธารณสุขยุคใหม่เพื่อพัฒนาผู้ประกอบการวิชาชีพสาธารณสุขแบบมืออาชีพ

Challenges in the New Era of Public Health Education to Develop Health Professionals

เล่มที่ **1**

กลุ่มสังคมศาสตร์

วันพุธที่ 25 พฤษภาคม 2565

มหาวิทยาลัยราชพฤกษ์

ชื่อบทความ	ผู้เขียน	หน้า
การบริหารหลักสูตร Values-Based Education ของโรงเรียนนานาชาติเมริทตัน บริติช จังหวัดเชียงใหม่	วิภามาศ รอดเจริญ สังวาร วังแจ่ม เพ็ญพรรณ แสงเนตร	529
ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ในการบริหารงานวิชาการ ของสถานศึกษาสังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษในจังหวัดลำพูน	ณัฐวุฒิ ม่วงผุย สังวาร วังแจ่ม	546
การทำงานเป็นทีมของโรงเรียนในศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษาตำบลปิงโค้ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3	จันทนา เปลา สังวาร วังแจ่ม ทัศนีย์ บุญมาภิ	561
การศึกษาผลการประเมินการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ของนักศึกษาสาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ	ปริณดา ศรีมุณี สุริยา จันทนกูล อโณทัย อุบลสวัสดิ์	574
คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูในสถานศึกษาอำเภอสารภี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 4	กฤติกา ประสาธน์สุวรรณ์ นิวัตต์ น้อยมณี เสาวณีย์ เลวัลย์ นำชัย เลวัลย์ ภูวนัย สุวรรณธารา	587
ความคิดเห็นของครูที่มีต่อคุณภาพงานวิชาการของโรงเรียนที่อยู่ภายใต้ การบริหารงานของสถาบันธิดาพระราชินีมาเรีย	ปราณี สืบศักดิ์วงศ์ วิภาวรรณ สุขสถิต ฐิติมา ธีรตานนท์ สุภาพร ธรรมศิริ ธัญมัย แฉล้มเขตต์	596
ผลของการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสานผ่านระบบเครือข่ายออนไลน์ร่วมกับคู่มือการเรียนรู้ด้วยตนเอง ที่มีต่อทักษะการเคลื่อนไหวพื้นฐานของกีฬาวอลเลย์บอล	ธุวานันท์ รัตนนิลอนันต์ ยุพาภรณ์ ชูสาย รัตนาภรณ์ จันทรา จุฬาลักษณ์ สุขกรณ์ คฑา ฝ้ายเพชร	609
การพัฒนาความสามารถในการจัดการเรียนรู้โดยใช้ Google Apps for Education ของครูโรงเรียนสหมิตรวิทยา อำเภอกัลยาณิวัฒนา จังหวัดเชียงใหม่	มณีวรรณ ชำนิสารพันการ ฉัตรทิพย์ สุวรรณชิน พงศ์กร จันทราช	624

คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูในสถานศึกษาอำเภอสารภี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 4

Desirable Characteristics of The School Administrators According to the Teachers' Opinions in Schools, Saraphi District under Chiangmai Primary Education Service Area Office 4

กฤติกา ประสาธน์สุวรรณ์[1] นิวัตต์ น้อยมณี[2] เสาวณีย์ เลวัลย์[3] นำชัย เลวัลย์[4] ภูวนัย สุวรรณธารา[5]

[1]มหาวิทยาลัยกรุงเทพสุวรรณภูมิ, E-mail: krittika.newz@gmail.com

[2-5]มหาวิทยาลัยกรุงเทพสุวรรณภูมิ, E-mail: atsavin555@hotmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูในสถานศึกษาอำเภอสารภี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 4 2) เพื่อเปรียบเทียบคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูในสถานศึกษาอำเภอสารภี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 4 โดยจำแนกตามเพศ วุฒิการศึกษา อายุ และประสบการณ์ทำงาน กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ คือ ครูในสถานศึกษาอำเภอสารภี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 4 จำนวน 148 คน จากนั้นนำมาเทียบบัญญัติไตรยางศ์ เพื่อกำหนดสัดส่วนของกลุ่มตัวอย่างตามจำนวนโรงเรียน ด้วยการสุ่มอย่างง่ายโดยวิธีการจับสลาก เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวบข้อมูลเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ มีค่าความเชื่อมั่น 0.94 วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบความแตกต่างระหว่างกลุ่มตัวอย่างด้วย ค่าที ค่าเอฟ และการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว

ผลการวิจัย พบว่า

1. คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูในสถานศึกษาอำเภอสารภี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 4 โดยรวม อยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยเป็นอันดับแรก คือ ด้านมนุษยสัมพันธ์ รองลงมา คือ ด้านคุณธรรมจริยธรรม และด้านที่อยู่ในอันดับสุดท้าย คือ ด้านความรู้ความสามารถ

2. คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูในสถานศึกษาอำเภอสารภี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 4 โดยจำแนกตามเพศ วุฒิการศึกษา อายุ และประสบการณ์ทำงาน พบว่า 1) คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหาร

สถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูในสถานศึกษาอำเภอสารภี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 4 จำแนกตามเพศ และวุฒิการศึกษา โดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ 2) คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูในสถานศึกษาอำเภอสารภี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 4 จำแนกตามอายุ และประสบการณ์ทำงาน โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ: คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา, ความคิดเห็นของครู, สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 4

Abstract

The purposes of this research were 1) To study desirable characteristics of the school administrators according to the teachers’ opinions in schools, Saraphi district under Chiangmai primary education service area office 4. (2) To compare desirable characteristics of the school administrators according to the teachers’ opinions in schools, Saraphi district under Chiangmai primary education service area office 4 By gender, educational background, age and work experience. The sample groups in this research were Teachers in under Chiangmai primary education service area office 4, 148 people. By Comparisons to determine the proportion of sample according to the number of schools. Then simple randomness by means of lottery. The instruments used in the study was a 5-level rating scale questionnaire with the reliability of .94. The data were analyzed by using frequency, percentage, mean and standard deviation, t-test, and One Way Analysis of Variance.

The results were as follows:

1. Desirable characteristics of the school administrators according to the teachers’ opinions in schools, Saraphi district under Chiangmai primary education service area office 4. Overall have a high level. When considering each aspect, The first ranking was Interpersonal, followed by Moral and ethical aspects. And the side that is ranked last is Knowledge and ability.

2. Desirable characteristics of the school administrators according to the teachers’ opinions in schools, Saraphi district under Chiangmai primary education service area office 4, classified by gender, educational background, age and work

experience found that: 1) Desirable characteristics of the school administrators according to the teachers’ opinions in schools, Saraphi district under Chiangmai primary education service area office 4, classified by gender and educational background Overall there is no statistical difference. 2) Desirable characteristics of the school administrators according to the teachers’ opinions in schools, Saraphi district under Chiangmai primary education service area office 4, classified by age and work experience differing significantly at the level of .05.

Keywords: desirable characteristics of the school administrators, teachers’ opinions, under chiangmai primary education service area office 4

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การปฏิรูปการศึกษาไทยในทศวรรษที่สอง (พ.ศ.2552-2561) ซึ่งคณะรัฐมนตรีในคราวประชุมเมื่อวันที่ 18 สิงหาคม พ.ศ.2552 มีมติเห็นชอบ ยุทธศาสตร์สำคัญของไทยในการสร้างความมุ่งหวังและมีความมุ่งมั่นที่จะก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาการศึกษาของชาติให้มีคุณภาพและมาตรฐานของผลผลิตทางการศึกษา ให้ก้าวทันความเปลี่ยนแปลงของกระแสสังคมโลกในยุคแห่งความเป็นโลกาภิวัตน์ กระทรวงศึกษาธิการกำหนดแนวทางการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ซึ่งเป็นการขับเคลื่อนการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง โดยมี 3 เป้าหมาย 4 กรอบแนวทาง 8 นโยบายการพัฒนาการศึกษา และ 6 นโยบายคุณภาพ ดังนี้ เป้าหมาย 3 ประการ ได้แก่ พัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาและเรียนรู้ของคนไทย เพิ่มโอกาสทางการศึกษาและการเรียนรู้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ และส่งเสริมการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนของสังคมในการบริหารและจัดการศึกษา 4 กรอบแนวทาง ได้แก่ พัฒนาคุณภาพคนไทยยุคใหม่ พัฒนาคุณภาพครูยุคใหม่ พัฒนาคุณภาพสถานศึกษาและแหล่งเรียนรู้ยุคใหม่ และพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการใหม่ 8 นโยบายการพัฒนาการศึกษา การขับเคลื่อนการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง โครงการเรียนฟรีเรียนดี 15 ปี อย่างมีคุณภาพ จัดตั้งโรงเรียนดีประจำตำบล พัฒนาการศึกษา 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ สร้างแหล่งเรียนรู้ราคาถูก สร้างเครือข่ายเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษา สร้างขวัญและกำลังใจครู และสนับสนุนองค์ความรู้เกี่ยวกับวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ และเทคโนโลยี 6 นโยบายคุณภาพ ได้แก่ เรียนฟรีเรียนดีอย่างมีคุณภาพ การพัฒนาคุณภาพผู้เรียน สถานศึกษาและแหล่งเรียนรู้ใหม่คุณภาพ การศึกษาตลอดชีวิตอย่างมีคุณภาพ คุณภาพด้านเทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษา และคุณภาพครู (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2552: 13-43)

ผู้บริหารโรงเรียนนับว่าเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญที่สุดในการที่จะนำพาสถานศึกษาให้เป็นไปตามจุดมุ่งหมายของการศึกษา เนื่องจากผู้บริหารโรงเรียนเป็นผู้ที่มีอำนาจในการตัดสินใจ ในเรื่องต่าง ๆ เป็นผู้อำนวยความสะดวกและประสานงานกับครูในโรงเรียน อีกทั้งเป็นกลไกสำคัญในการ กำกับ ติดตาม และนิเทศการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน เป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญยิ่งต่อการดำเนินงานในฐานะที่เป็นผู้บังคับบัญชาและริเริ่มกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียน ให้เป็นไปตามเป้าหมาย (ชัยเสฏฐ์ พรหมศรี, 2550: 41-48) จากเอกสารงานวิจัยที่ศึกษานั้น ผู้นำที่ดีมีประสิทธิภาพจะต้องมีความสามารถในการเข้าสังคม มีความคิดริเริ่ม มีความอดทน ส่วนประสิทธิผลของโรงเรียนถือได้ว่าเป็นเป้าหมายของครูทุกคนต้องให้เกิดขึ้นและไปให้ถึง เป็นความสามารถของโรงเรียนในการทำงานร่วมกัน เพื่อบรรลุเป้าหมายที่วางไว้ ด้านความสามารถในการผลิตนักเรียนให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ความสามารถในการพัฒนาโรงเรียน ความสามารถในการแก้ปัญหาภายในโรงเรียน ทำให้โรงเรียนมีประสิทธิภาพอยู่ในระดับที่น่าพอใจ หรือทำให้โรงเรียนมีประสิทธิภาพต่ำกว่าระดับที่น่าพอใจ ซึ่งสาเหตุมาจากตัวผู้บริหาร ผู้บริหารขาดความรู้ ขาดทักษะ ขาดประสบการณ์ ขาดคุณธรรม จริยธรรมในการบริหารงาน และคุณลักษณะที่ควรแก่การยอมรับและยกย่องนับถือ เป็นปัจจัยประการสำคัญของผู้บริหารที่มีคุณภาพ และคุณลักษณะดังกล่าว ได้แก่ ด้านบุคลิกภาพ ด้านคุณธรรม จริยธรรม ด้านความรู้ความสามารถทางวิชาการ ด้านมนุษยสัมพันธ์ และด้านความเป็นผู้นำ คุณลักษณะเหล่านี้ต้องอยู่ในตัวของผู้บริหาร ถ้าผู้บริหารมีคุณลักษณะที่ไม่พึงประสงค์ของผู้ร่วมงาน จะเป็นการทำลายขวัญและกำลังใจของบุคลากรในหน่วยงานนั้น ๆ ดังนั้น การเลือกบุคลากรเข้ามาดำรงตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษา ต้องเลือกบุคลากรที่มีคุณลักษณะเหมาะสม สามารถนำครูหรือผู้ร่วมงานทำงานให้เกิดผลดีแก่เด็ก จึงจำเป็นต้องคัดเลือกบุคลากรให้ดำรงตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษาในปัจจุบันอย่างละเอียดรอบคอบ และมีหลักเกณฑ์ที่ดี (พัชราภรณ์ จิ๋วซ่าน, 2554: 2) ดังนั้น การคัดเลือกบุคลากรเข้ามาดำรงตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษา จะต้องคัดเลือกบุคคลที่มีคุณลักษณะเหมาะสม สามารถเป็นผู้นำให้คุณครูทำงานให้เกิดผลที่ดีแก่นักเรียน จึงจำเป็นอย่างยิ่งในการคัดเลือกบุคคลให้ดำรงตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษาในปัจจุบัน (พุฒิพงศ์ มนตรีโพธิ, 2550: 3) ผู้นำซึ่งเป็นผู้ที่มีความสามารถและมีอิทธิพลเหนือคนอื่น เป็นบุคคลที่จูงใจให้ผู้ร่วมงานปฏิบัติตาม ร่วมใจกันเดินตามด้วยหวังถึงจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ แต่จะหาเหตุผลใดที่จะเป็นคำตอบและยอมรับว่าการกระทำของผู้นำเหล่านั้นจะมีพฤติกรรมภาวะผู้นำที่เหมาะสม ผู้นำที่เป็นระดับผู้บริหาร ที่ต้องการให้งานของโรงเรียนนั้นมีประสิทธิภาพและสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ผู้บริหารโรงเรียนควรคำนึงถึงผู้ใต้บังคับบัญชาหรือผู้ร่วมงานว่ามีความรู้สึกอย่างไรต่องานที่ได้รับมอบหมาย ในขณะที่ผู้ใต้บังคับบัญชาต้องทำงานตามบัญชาของผู้บริหารหรือหัวหน้างานแต่อย่างเดียว ถ้าผู้นำขาดคุณสมบัติภาวะผู้นำ แล้วองค์กรจะดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพหรือไม่อย่างไรนั้น กรณีเวลาที่ผู้ใต้บังคับบัญชาพูดถึงหัวหน้างานหรือผู้บริหารทุกครั้งทุกคน โดยส่วนมากจะต้องมีอคติต่อพฤติกรรม

ของหัวหน้างาน และผู้บริหาร พฤติกรรมภาวะผู้นำของหัวหน้างานและผู้บริหารไม่เหมาะสม ไม่เป็นกลาง ไม่เป็นตัวอย่าง อันทำให้เกิดความเสียหายกับโรงเรียน (วีณา เพชรจิระวรพงศ์, 2552: 2-3)

โรงเรียนในอำเภอสารภี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 4 มีจำนวน 17 โรงเรียน ซึ่งปัญหาในการปฏิบัติงานของผู้บริหารโรงเรียน จากความคิดเห็นของครูและชุมชน เช่น ด้านการวางตน เปลี่ยนจากอารมณ์หนึ่งไปเป็นอีกอารมณ์หนึ่งโดยไม่มีต้นสายปลายเหตุอย่างรวดเร็ว และเอาแน่อะไรไม่ได้ ไม่สามารถคาดเดาการเปลี่ยนแปลงของอารมณ์ได้ เป็นคนขาดเหตุผล คือ ถือความคิดของตนเองเป็นใหญ่ ไม่ฟังความคิดเห็นของคนอื่น เป็นคนไม่แน่นอน คือ โลเลเปลี่ยนใจง่าย ใช้วาจาที่ไม่สุภาพใส่อารมณ์กับลูกน้องของตนเอง เวลาลูกน้องมีปัญหาก็ไม่เคยช่วย ทำให้ลูกน้องไม่มีพลังในการทำงาน ขาดความยุติธรรม ทำให้เกิดความขัดแย้งในองค์กร ซึ่งยังขาดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 4, 2562: 3)

จากสภาพและปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะทำวิจัยเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูในสถานศึกษาอำเภอสารภี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 4 เพื่อเป็นประโยชน์ในการวางแผนและพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษาให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ด้านการปฏิบัติตนและปฏิบัติงานในหน้าที่ได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม ตามภารกิจและอำนาจหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษาที่จะบริหารสถานศึกษาให้เป็นไปตามกระบวนการที่เป็นระบบและต่อเนื่อง ส่งผลให้เกิดการพัฒนาหน่วยงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูในสถานศึกษาอำเภอสารภี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 4
2. เพื่อเปรียบเทียบคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูในสถานศึกษาอำเภอสารภี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 4 โดยจำแนกตามเพศ วุฒิการศึกษา อายุ และประสบการณ์ทำงาน

สมมุติฐานการวิจัย

1. ครูที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในสถานศึกษาอำเภอสารภี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 4 แตกต่างกัน
2. ครูที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในสถานศึกษาอำเภอสารภี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 4 แตกต่างกัน

3. ครูที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในสถานศึกษาอำเภอสารภี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 4 แตกต่างกัน

4. ครูที่มีประสบการณ์ทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในสถานศึกษาอำเภอสารภี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 4 แตกต่างกัน

ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องและกรอบแนวคิดงานวิจัย

การศึกษานี้มุ่งศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูในสถานศึกษาอำเภอสารภี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 4 จำนวน 5 ด้าน จากฮอย และมิสเกล (Hoy and Miskel,1991: 286) คือ 1) ด้านบุคลิกภาพ 2) ด้านคุณธรรม จริยธรรม 3) ด้านความรู้ความสามารถ 4) ด้านมนุษยสัมพันธ์ และ 5) ด้านความเป็นผู้นำทางวิชาการ

วิธีการวิจัย

ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูในสถานศึกษาอำเภอสารภี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 4 จำนวน 235 คน

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูในสถานศึกษาอำเภอสารภี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 4 กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้ตารางเครซีและมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970: 608) ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 148 คน จากนั้นนำมาเทียบบัญญัติไตรยางศ์เพื่อกำหนดสัดส่วนของกลุ่มตัวอย่างตามจำนวนโรงเรียน ด้วยการสุ่มอย่างง่ายโดยวิธีการจับสลาก

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ได้แก่ สถิติทดสอบ t-test, One-Way ANOVA (F-test)

ผลการวิจัย

1. คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูในสถานศึกษาอำเภอสารภี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 4 จำแนกตามเพศ โดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

2. คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูในสถานศึกษาอำเภอสารภี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 4 จำแนกตามวุฒิการศึกษา โดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

3. คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูในสถานศึกษา อำเภอสารภี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 4 จำแนกตามอายุ โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4. คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูในสถานศึกษา อำเภอสารภี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 4 จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผล

คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 4 อำเภอสารภี จำแนกตามเพศ โดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานการวิจัย ที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องจาก ครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 4 อำเภอสารภีมีความต้องการผู้บริหารโรงเรียนที่คล้ายคลึงกัน เพราะผู้บริหารโรงเรียนได้รับการฝึกอบรมจากหน่วยงานต้นสังกัด ทั้งในด้านการบริหารการศึกษา และด้านคุณธรรม จริยธรรม เพื่อพัฒนาโรงเรียนให้มีความ ก้าวหน้า และผู้บริหารโรงเรียนปฏิบัติหน้าที่การบริหารโรงเรียนและปฏิบัติต่อบุคลากรโดยเท่าเทียมกัน ไม่ได้เลือกปฏิบัติระหว่างครูเพศชายและครูเพศหญิง จึงส่งผลให้ความ คิดเห็นของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 4 อำเภอสารภีจำแนกตามเพศ ไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ สมพงศ์ นาคเกลือ (2558: 68) ได้ศึกษาเรื่อง คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของข้าราชการครูโรงเรียนเบญจมราชรังสฤษฎ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 ผลการวิจัยพบว่า คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถาน ศึกษาตามทัศนะของข้าราชการครูโรงเรียนเบญจมราชรังสฤษฎ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 จำแนกตามเพศ โดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 4 อำเภอสารภี จำแนกตามวุฒิการศึกษา โดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานการวิจัย ที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องจาก การปฏิบัติตามมาตรฐานกำหนดตามตำแหน่งของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษามีการพัฒนาตนเองอยู่เสมอ เพื่อให้ทันต่อยุคสมัยที่มีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว ทางด้านบุคลิกภาพ ด้านความรู้ความสามารถ ด้านคุณธรรมจริยธรรม ด้านมนุษยสัมพันธ์ และด้านความเป็นผู้นำ ซึ่งคุณลักษณะของผู้นำที่ดีเหล่านี้เป็นผลอย่างมากต่อความเชื่อมั่นของครูผู้ใต้บังคับบัญชาและผู้ปกครองชุมชน ซึ่งทำให้ครูผู้สอนที่มีวุฒิการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นที่ไม่แตกต่างกัน

สอดคล้องกับงานวิจัยของ ประกฤษฎางค์ ทองอุไร (2559: 54) ได้ศึกษาเรื่อง คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ตามทัศนะของครูอำเภอวังสมบูรณ์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษา ตามทัศนะของครูอำเภอวังสมบูรณ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 จำแนกตามวุฒิการศึกษา โดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 4 อำเภอสารภี จำแนกตามอายุ โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานการวิจัย ที่เป็นเช่นนี้เนื่องจาก ครูที่มีอายุต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาแตกต่างกัน ด้วยครูที่มีอายุสูงกว่าจะพบเจอกับผู้บริหารสถานศึกษาเป็นจำนวนมาก ได้รับรู้และได้รับการปฏิบัติจากผู้บริหารสถานศึกษา ซึ่งมีบริบท บทบาทและโครงสร้างการบริหารงานที่แตกต่างกันออกไปตามระยะเวลาในการปฏิบัติงาน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ฮาฟิซ ขำนุรักษ์ (2558: 125) ได้ศึกษาเรื่อง คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารตามทัศนะของครูผู้สอนโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม จังหวัดพัทลุง ผลการวิจัยพบว่า คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารตามทัศนะของครูผู้สอนโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม จังหวัดพัทลุง จำแนกตามอายุ โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 4 อำเภอสารภี จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานการวิจัย ที่เป็นเช่นนี้เนื่องจาก ครูที่มีประสบการณ์ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาแตกต่างกัน เนื่องจากครูที่มีประสบการณ์มากกว่าจะได้รับการฝึกอบรม มีความรู้ความสามารถมากกว่า ซึ่งในปัจจุบันผู้บริหารสถานศึกษาได้บริหารโดยการกำหนดแผนงานและโครงการใหม่ๆ อยู่เสมอ มีวิสัยทัศน์ที่กว้างไกลและทันต่อวิทยาการใหม่ ๆ ต่อความก้าวหน้าทางวิชาการและเทคโนโลยี รับฟังความคิดเห็นและส่งเสริมให้โอกาสทุกคนมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหา ให้เกียรติและความเป็นกันเองแก่ผู้ร่วมงานด้วยความจริงใจให้กำลังใจและยอมรับผู้ใต้บังคับบัญชาอย่างมีเหตุผลและยุติธรรม สอดคล้องกับงานวิจัยของ อิศรา เจะมะ (2552: 63) ได้ทำการศึกษาเรื่อง คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารตาม ทัศนะของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปัตตานี เขต 12 ผลการวิจัย พบว่า คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารตามทัศนะของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปัตตานี เขต 12 จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในทัศนะของบุคคลอื่น ๆ ได้แก่ ผู้ปกครอง ผู้นำท้องถิ่น ศึกษานิเทศก์

2. ควรศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิภาพและคุณภาพทางการศึกษาของโรงเรียน

3. ควรศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานของครู

เอกสารอ้างอิง

ชัยเสฏฐ์ พรหมศรี.(2550). **การจัดการความขัดแย้งในองค์กร.** กรุงเทพฯ: ออฟเซ็ท ครีเอชั่น.

พัชราภรณ์ จิ๋วซ่าน. (2554). **การศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครูอำเภอบางละมุง กลุ่ม 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ประถมศึกษาชลบุรี เขต 3.** งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.

พุฒิพงศ์ มนตรีโพธิ. (2550). **คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4.** วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหารการศึกษา) มหาสารคาม บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.

ภารดี อนันต์นาวี. (2553). **หลักการแนวคิดทฤษฎีทางการบริหารการศึกษา.** กรุงเทพฯ: ภาควิชาบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.

วีณา เพชรจิระวรพงศ์. (2552). **ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารตามความคิดเห็นของครูโรงเรียนมัธยม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 3.** วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี.

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 4. (2562). **แผนปฏิบัติการประจำปี 2562.**

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2552). **รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550.** กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์คณะรัฐมนตรีและราชกิจจานุเบกษา.

Hoy, W.K.and Miskel, C.G. (1991). **Educational Administration: Theory-Research–Practice.** 4th ed. Singapore: McGraw–Hill, Inc.

Krejcie, R. V., & Morgan, D. W. (1970). *Determining sample size for research activities.* **Journal of Educational and Psychological Measurement,** 30(3): 607-610.

รายงานสืบเนื่องจากการประชุมวิชาการระดับชาติและนานาชาติ

เบญจมิตรวิชาการ ครั้งที่ 12

Proceedings of the 12th BENJAMITRA Network National & International Conference

ความท้าทายในการศึกษาทางสาธารณสุขยุคใหม่เพื่อพัฒนาผู้ประกอบการวิชาชีพสาธารณสุขแบบมืออาชีพ

Challenges in the New Era of Public Health Education to Develop Health Professionals

เล่มที่ **1**

กลุ่มสังคมศาสตร์

วันพุธที่ 25 พฤษภาคม 2565

มหาวิทยาลัยราชพฤกษ์

ชื่อบทความ	ผู้เขียน	หน้า
การบริหารหลักสูตร Values-Based Education ของโรงเรียนนานาชาติเมริทตัน บริติช จังหวัดเชียงใหม่	วิภามาศ รอดเจริญ สังวาร วังแจ่ม เพ็ญพรรณ แสงเนตร	529
ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ในการบริหารงานวิชาการ ของสถานศึกษาสังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษในจังหวัดลำพูน	ณัฐวุฒิ ม่วงผุย สังวาร วังแจ่ม	546
การทำงานเป็นทีมของโรงเรียนในศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษาตำบลปิงโค้ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3	จันทนา เปลา สังวาร วังแจ่ม ทัศนีย์ บุญมาภิ	561
การศึกษาผลการประเมินการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ของนักศึกษาสาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ	ปริณดา ศรีมุณี สุริยา จันทนกูล อโณทัย อุบลสวัสดิ์	574
คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูในสถานศึกษาอำเภอสารภี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 4	กฤติกา ประสาธน์สุวรรณ์ นิวัตต์ น้อยมณี เสาวณีย์ เลวัลย์ นำชัย เลวัลย์ ภูวนัย สุวรรณธารา	587
ความคิดเห็นของครูที่มีต่อคุณภาพงานวิชาการของโรงเรียนที่อยู่ภายใต้ การบริหารงานของสถาบันธิดาพระราชินีมาเรีย	ปราณี สืบศักดิ์วงศ์ วิภาวรรณ สุขสถิต ฐิติมา ธีรตานนท์ สุภาพร ธรรมศิริ ธัญมัย แฉล้มเขตต์	596
ผลของการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสานผ่านระบบเครือข่ายออนไลน์ร่วมกับคู่มือการเรียนรู้ด้วยตนเอง ที่มีต่อทักษะการเคลื่อนไหวพื้นฐานของกีฬาวอลเลย์บอล	ธุวานันท์ รัตนนิลอนันต์ ยุพาภรณ์ ชูสาย รัตนาภรณ์ จันทรา จุฬาลักษณ์ สุขกรณ์ คฑา ฝ้ายเพชร	609
การพัฒนาความสามารถในการจัดการเรียนรู้โดยใช้ Google Apps for Education ของครูโรงเรียนสหมิตรวิทยา อำเภอกัลยาณิวัฒนา จังหวัดเชียงใหม่	มณีวรรณ ชำนิสารพันการ ฉัตรทิพย์ สุวรรณชิน พงศ์กร จันทราช	624

ความคิดเห็นของครูที่มีต่อคุณภาพงานวิชาการของโรงเรียนที่อยู่ภายใต้การบริหารงานของสถาบันธิดาพระราชินีมาเรีย

The Opinion of Teacher toward on Academic Quality of the School under the Administration of Daughters of Queenship of Mary

ปราณี สืบศักดิ์วงศ์[1] วิภาวรรณ สุขสถิต[2] ฐิติมา ธีรตานนท์[3] สุภาพร ธรรมศิริ[4] ธัญมัย แฉล้มเขตต์[5]

[1-5]*สาขาบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยกรุงเทพสุวรรณภูมิ, E-mail: atsavin555@hotmail.com*

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1)เพื่อศึกษาความคิดเห็นของครูที่มีต่อคุณภาพงานวิชาการของโรงเรียนที่อยู่ภายใต้การบริหารงานของสถาบันธิดาพระราชินีมาเรีย 2) เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อคุณภาพงานวิชาการของโรงเรียนที่อยู่ภายใต้การบริหารงานของสถาบันธิดาพระราชินีมาเรีย จำแนกตาม เพศ วุฒิการศึกษา สถานภาพ และประสบการณ์ในการทำงาน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูที่สอนในโรงเรียนภายใต้การบริหารงานของสถาบันธิดาพระราชินีมาเรีย ปีการศึกษา 2563 จำนวน 186 คน โดยการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นตามสัดส่วน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถาม ที่ผ่านการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญ มาหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับนิยามศัพท์ (IOC: Index of Item Objective Congruence) แล้วเลือกข้อคำถามที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว ด้วยการวิเคราะห์ค่าทีและค่าเอฟ และความแตกต่างค่าเฉลี่ยรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ่

ผลการวิจัย พบว่า

1. ความคิดเห็นของครูที่มีต่อคุณภาพงานวิชาการของโรงเรียนที่อยู่ภายใต้การบริหารงานของสถาบันธิดาพระราชินีมา มีค่าเฉลี่ยโดยรวมการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ ด้านการนิเทศการศึกษา รองลงมาคือการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีทางการศึกษา

2. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อคุณภาพงานวิชาการของโรงเรียนที่อยู่ภายใต้การบริหารงานของสถาบันธิดาพระราชินีมาเรีย ผลการวิจัยพบว่า 1) การเปรียบเทียบความแตกต่างของความคิดเห็นของครูที่มีต่อคุณภาพงานวิชาการของโรงเรียนที่อยู่ภายใต้การบริหารงานของสถาบันธิดาพระราชินีมาเรีย จำแนกตามเพศ พบว่าในภาพรวมและรายด้านมีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ 2) การเปรียบเทียบความแตกต่างของความคิดเห็นของครูที่มีต่อคุณภาพ

งานวิชาการของโรงเรียนที่อยู่ภายใต้การบริหารงานของสถาบันธิดาพระราชินีมาเรีย จำแนกตามระดับการศึกษา พบว่าในภาพรวมมีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าด้านการวางแผนงานด้านวิชาการและการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ.05 ส่วนด้านอื่น ๆ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ 3) การเปรียบเทียบความแตกต่างของความคิดเห็นของครูที่มีต่อคุ ณภาพงานวิชาการของโรงเรียนที่อยู่ภายใต้การบริหารงานของสถาบันธิดาพระราชินีมาเรีย จำแนกตามสถานภาพ พบว่าในภาพรวมมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 4) การเปรียบเทียบความแตกต่างของความคิดเห็นของครูที่มีต่อคุณภาพงานวิชาการของโรงเรียนที่อยู่ภายใต้การบริหารงานของสถาบันธิดาพระราชินีมาเรียจำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน ในภาพรวมพบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ: ความคิดเห็น คุณภาพงานวิชาการ การบริหารงาน

Abstract

The purposes of this research were 1) to study the opinions of teachers toward the academic quality of the school under the administration of Daughters of Queenship of Mary, and 2) to compare the opinion of teacher toward on the academic quality of the school under the administration of Daughters of Queenship of Mary with gender, educational levels, statuses, and working experiences. The focus groups for this research are 186 teachers in the school of Daughters of Queenship of Mary in the academic year of 2020. This research uses the method; "proportional stratified random sampling" for collecting all the data and information. The questionnaires, which have been reviewed by experts. The IOC Index of Item Objective Congruence was then selected for the question item with the IOC value of 0.5 or higher. The statistics used in the data analysis were frequency, percentage, standard deviation. Additionally, one-way analysis of variance (ANOVA) with "t-test" and "F-test" by Scheffe's method is included and applied in this research.

The results of the research revealed that:

1. The opinion of teachers toward the academic quality of the school, which is under the administration of Daughters of Queenship of Mary, was that the overall performance average was at the highest level. And after the consideration in each

part, the highest average level was the Educational Supervision. The inferior was the learning process development. And the lowest performance average was the development and use of Educational Technology.

2. The results of the comparison of the opinion of teachers toward the academic quality of the school which they were under the administration of Daughters of Queenship of Mary, the result showed that: 1) comparison of differences in the opinion of teachers toward the academic quality of the school which they were under the administration of Daughters of Queenship of Mary classified by gender, was that the overall performance and in each department were different statistically insignificant. 2) comparison of differences in the opinion of teachers toward the academic quality of the school which they were under the administration of Daughters of Queenship of Mary classified by educational level It was found that the overall had the different statistically insignificant. And the consideration of departments of the academic planning and learning process development are different statistically significant at .05. And the rest was different statistically insignificant. 3) comparison of differences in the opinion of teachers toward the academic quality of the school which they were under the administration of Daughters of Queenship of Mary classified by statuses it was found that the overall had different statistically significant at .05. 4) comparison of differences in the opinion of teachers toward the academic quality of the school which they were under the administration of Daughters of Queenship of Mary classified by working experience it was found that there were different statistically significantly at .05.

Keywords: opinion, academic quality, administration

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์เป็นหัวใจหลักของการพัฒนาประเทศ ดังนั้นในการปฏิรูปการศึกษาได้กำหนดไว้ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ.2560–2564) ได้เน้นว่า การพัฒนาคนเป็นศูนย์กลางการพัฒนา มุ่งสร้างคุณภาพชีวิตและสุขภาวะที่ดีสำหรับคนไทย พัฒนาคนให้เป็นคนที่สมบูรณ์ มีวินัย ใฝ่รู้ มีความรู้ มีทักษะ มีความคิดสร้างสรรค์ มีทัศนคติที่ดี มีความรับผิดชอบต่อสังคม มีคุณธรรม จริยธรรม ในการที่จะพัฒนาประเทศไปสู่ความมั่นคง มั่งคั่ง และ

ยั่งยืน ให้เกิดขึ้นในอนาคตนั้น ต้องขับเคลื่อนกระบวนการการพัฒนาทั้งในระยะกลางและระยะยาว โดยเฉพาะ “การพัฒนาคน” ให้มีการเตรียมความพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงของโลกที่เกิดขึ้นในศตวรรษที่ 21 กล่าวคือ ทักษะการเรียนรู้ คนไทยต้องมีลักษณะด้านการเรียนรู้ ที่สามารถปรับตัวได้อย่างชาญฉลาด มีภาวะความเป็นผู้นำด้านการทำงาน สามารถชี้นำตนเองในการพัฒนาการสร้างงานและอาชีพ สามารถตรวจสอบการเรียนรู้ของตนเองได้อย่างมีสติและด้านศีลธรรม คือให้ความเคารพซึ่งกันและกัน มีความซื่อสัตย์ และเป็นพลเมืองที่มีคุณค่า ดังนั้นในการจัดการศึกษาของสถานศึกษาต้องยึดหลักผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้ พัฒนาตนเองและเข้าถึงการศึกษาได้ทุกคน และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและศักยภาพของนักเรียนแต่ละคน การจัดการศึกษาของสถานศึกษาจึงต้องสอดคล้องกับแผนพัฒนาการศึกษา มีการบริหารจัดการการศึกษาให้เป็นไปตามขอบข่ายการบริหารสถานศึกษา

การจัดการศึกษาจะต้องกำหนดวัตถุประสงค์ของการศึกษาให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของสังคม เศรษฐกิจและเทคโนโลยี โดยเฉพาะอย่างยิ่งการบริหารวิชาการซึ่งเป็นงานหลักของการบริหารการศึกษาของสถานศึกษา ไม่ว่าจะเป็นสถานศึกษาประเภทใด มาตรฐานและคุณภาพของสถานศึกษาซึ่งมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการจัดการศึกษาให้บรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ มาตรฐานคุณภาพการศึกษาจะปรากฏเด่นชัดในการพัฒนาประเทศให้ก้าวหน้าจำเป็นต้องมีระบบการศึกษาที่มีประสิทธิภาพ คุณภาพของการศึกษาจะดีหรือไม่เพียงใดขึ้นอยู่กับองค์ประกอบหลายประการ เช่น หลักสูตรการจัดการเรียนการสอน การวัดผลประเมินผลคุณภาพของอาจารย์ และการบริหารวิชาการ ดังนั้น การบริหารวิชาการจึงเป็นงานสำคัญ เป็นภารกิจหลักของบุคลากรทุกฝ่ายที่ต้องร่วมมือกันปฏิบัติงานอย่างเต็มความสามารถ มีความรู้ความเข้าใจ เพื่อให้การจัดการศึกษาดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพด้วย การบริหารงานวิชาการเป็นหัวใจหลักของการบริหารสถานศึกษา เป็นส่วนหนึ่งของการบริหารการศึกษาที่ผู้บริหารต้องให้ความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง ส่วนการบริหารอื่น ๆ แม้จะมีสำคัญแต่เป็นเพียงส่วนส่งเสริมสนับสนุนงานวิชาการดำเนินไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ

จากที่ได้ศึกษามาได้เห็นถึงความสำคัญของงานวิชาการที่เป็นหัวใจของสถานศึกษา หลายหน่วยงานไม่ว่าจะเป็นรัฐหรือเอกชน พยายามในการที่จะพัฒนางานวิชาการของสถานศึกษาทั่วประเทศให้มีคุณภาพและตอบสนองความต้องการของสังคม และก้าวทันยุคสมัย แต่คุณภาพการศึกษาของไทยยังคงต้องได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ในส่วนของโรงเรียนที่อยู่ภายใต้การบริหารงานของสถาบันธิดาพระราชินีมาเรียซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการสรุปผลจากแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2560–2579 ซึ่งผล O-Net ยังมีหลายวิชาที่ยังอยู่ในระดับปานกลางและต่ำเช่นกันและจากการศึกษาผลการรายงานประเมินตนเองของสถานศึกษาปีการศึกษา 2562 (SAR) ของโรงเรียนพบว่า จุดที่โรงเรียนของสถาบันควรได้รับการพัฒนาในด้านคุณภาพของผู้เรียนนั้นคือ ผู้เรียนควรได้รับการพัฒนาจากการเรียนการสอนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการ โดยจัดโครงการ/กิจกรรมที่สอดคล้องกับ

กลุ่มสาระการเรียนรู้ทั้ง 8 กลุ่มสาระเรียนรู้ มีการวัดและประเมินผล โดยนำผลการประเมินไปปรับปรุงแก้ไขพัฒนาคุณภาพการศึกษา และส่งเสริมให้ครูได้อบรมด้านจัดกระบวนการเรียนการสอนเรียนรู้อย่างต่อเนื่องเพื่อนำความรู้มาพัฒนาการเรียนรู้ให้ผู้เรียนได้หลากหลาย เพื่อให้ผู้เรียนมีผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติ (O-NET) อยู่ในระดับดี

จากความสำคัญและปัญหาดังกล่าว งานวิชาการคือภารกิจหลักของสถานศึกษา ดังนั้น ผู้วิจัยจึงต้องการจะศึกษาความคิดเห็นของครูที่มีต่อคุณภาพงานวิชาการของโรงเรียนที่อยู่ภายใต้การบริหารงานของสถาบันธิดาพระราชินีมาเรีย ทั้งนี้เพื่อนำผลของการศึกษาไปใช้ปรับปรุงพัฒนาคุณภาพงานวิชาการของสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นให้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงของยุคปัจจุบัน ในการจัดการศึกษาที่มุ่งพัฒนาคนให้สมบูรณ์ทั้งกายและจิตใจ สามารถปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์ของโลกยุคปัจจุบันได้อย่างรู้เท่าทัน และเพื่อยกระดับคุณภาพงานวิชาการของโรงเรียนให้มีคุณภาพตามเกณฑ์มาตรฐานการศึกษาของชาติ และเกณฑ์มาตรฐานของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินการศึกษา (สมศ.) เพราะจุดมุ่งหมายของการสถานศึกษาคือ การจัดการศึกษาให้มีคุณภาพ ซึ่งขึ้นกับวิชาการทั้งสิ้น โรงเรียนจะดีหรือไม่ขึ้นอยู่กับงานวิชาการของโรงเรียน ที่จะสร้างนักเรียนให้มีคุณภาพ มีความรู้ คุณธรรม เพื่อนำไปใช้ในการดำรงชีวิตในสังคมต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของครูที่มีต่อคุณภาพงานวิชาการของโรงเรียนที่อยู่ภายใต้การบริหารงานของสถาบันธิดาพระราชินีมาเรีย

2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อคุณภาพงานวิชาการของโรงเรียนภายใต้การบริหารงานของสถาบันธิดาพระราชินีมาเรีย จำแนกตามเพศ วุฒิการศึกษา สถานภาพ และประสบการณ์ในการทำงาน

แนวคิดทฤษฎี

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยศึกษาการบริหารงานวิชาการโดยผู้วิจัยได้พิจารณาแนวทางการบริหารงานวิชาการที่ได้กำหนดเนื้อหาไว้ 17 ด้าน ผู้วิจัยใช้กรอบการบริหารงานวิชาการจากการสังเคราะห์เพื่อเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัยไว้ 6 ด้าน คือ 1. การวางแผนงานด้านวิชาการ 2. การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา 3. การพัฒนาหลักสูตรในสถานศึกษา 4. การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ 5. การนิเทศการศึกษา 6. การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีทางการศึกษา (คู่มือบริหารงานวิชาการโรงเรียนพระแม่มารีสาทร, 2563)

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยศึกษาการบริหารงานวิชาการโดยผู้วิจัยได้พิจารณาแนวทางการบริหารงานวิชาการที่ได้กำหนดเนื้อหาไว้ 17 ด้าน ผู้วิจัยใช้กรอบการบริหารงานวิชาการจากการสังเคราะห์เพื่อเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัยไว้ 6 ด้าน คือ 1. การวางแผนงานด้านวิชาการ 2. การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา 3. การพัฒนาหลักสูตรในสถานศึกษา 4. การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ 5. การนิเทศการศึกษา 6. การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีทางการศึกษา (คู่มือบริหารงานวิชาการโรงเรียนพระแม่มารีสาทร, 2563)

2. ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ที่ใช้ในการวิจัย คือ ครูที่สอนในโรงเรียนภายใต้การบริหารงานของสถาบันธิดาพระราชินีมาเรีย ปีการศึกษา 2563 จำนวน 357 คน

กลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ครูที่สอนในโรงเรียนภายใต้การบริหารงานของสถาบันธิดาพระราชินีมาเรีย ปีการศึกษา 2563 จำนวน 186 คน

วิธีการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเป็นครูผู้สอนในโรงเรียนที่อยู่ภายใต้การบริหารงานของสถาบันธิดาพระราชินีมาเรีย ปีการศึกษา 2563 จำนวน 6 แห่ง คือ โรงเรียนพระแม่มารีสาทร โรงเรียนโฮลี่แมรี่ อุดรธานี โรงเรียนมหาไถ่ศึกษา กุมภวาปี โรงเรียนวันทามารีอา ปราณบุรี โรงเรียนมารีย์รักษ์ และโรงเรียนเซนต์แอนดรูว์ จำนวน 357 คน กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้เทียบตารางเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan,1970:608) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 186 คน แล้วสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ(Stratified Random Sampling) โดยเทียบสัดส่วนของประชากรและกลุ่มตัวอย่างตามจำนวนครูในแต่ละโรงเรียน แล้วสุ่มโดยการจับฉลาก

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม ที่ผู้วิจัยศึกษาข้อมูลจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับคุณภาพงานวิชาการ นำมาประมวลแล้วสร้างแบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ วุฒิการศึกษา สถานภาพ และประสบการณ์ในการทำงาน มีลักษณะของแบบสอบถามแบบตรวจสอบรายการ (checklist)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับคุณภาพงานวิชาการของโรงเรียนที่อยู่ภายใต้การบริหารงานของสถาบันธิดาพระราชินีมาเรีย จำนวน 6 ด้าน ได้แก่ การวางแผนงานด้านวิชาการ การ

จัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา การพัฒนาหลักสูตรในสถานศึกษา การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ การนิเทศการศึกษา การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีทางการศึกษา ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ของลิเคิร์ท (Likert) มี 5 ระดับ

เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อคุณภาพงานวิชาการของโรงเรียนที่อยู่ภายใต้การบริหารงานของสถาบันธิดาพระราชินีมาเรีย จำแนกเพศ ระดับการศึกษา สถานภาพและประสบการณ์ในการทำงาน ผู้วิจัยใช้การทดสอบค่าที ชนิด 2 กลุ่มที่เป็นอิสระต่อกัน (t-test) ได้แก่ เพศ ระดับการศึกษา และสถานภาพ ส่วนประสบการณ์การทำงาน ผู้วิจัยใช้การทดสอบค่า F ชนิด 3 กลุ่มที่เป็นอิสระต่อกัน (F-test)

ผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นของครูที่มีต่อคุณภาพงานวิชาการของโรงเรียนที่อยู่ภายใต้การบริหารงานของสถาบันธิดาพระราชินีมาเรีย สามารถสรุปได้ดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวนทั้งสิ้น 186 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงจำนวน 157 คน คิดเป็นร้อยละ84.41 รองลงมาคือเพศชาย จำนวน 29 คน คิดเป็นร้อยละ 15.59 ระดับการศึกษา ปริญญาตรี/สูงกว่าปริญญาตรี จำนวน167 คน คิดเป็นร้อยละ89.78 ระดับต่ำกว่าปริญญาตรี จำนวน19 คน คิดเป็นร้อยละ 10.22 สถานภาพครู จำนวน 163 คน คิดเป็นร้อยละ 87.63 ครูพี่เลี้ยง จำนวน 23 คิดเป็นร้อยละ 12.37 และประสบการณ์ในการทำงานที่มากที่สุด คือ ประการณ์ในการทำงานน้อยกว่า 10 ปี จำนวน 65 คน คิดเป็นร้อยละ 34.95 รองลงมาประสบการณ์ในการทำงานมากกว่า 20 ปี จำนวน 63 คน คิดเป็นร้อยละ 33.87 และประสบการณ์ในการทำงานระหว่าง 10 - 20 ปี จำนวน 58 คน คิดเป็นร้อยละ 31.18 ตามลำดับ

2. วิเคราะห์ความคิดเห็นของครูที่มีต่อคุณภาพงานวิชาการของโรงเรียนที่ อยู่ภายใต้การบริหารงานของสถาบันธิดาพระราชินีมาเรียน พบว่า

ผลการศึกษาความคิดเห็นของครูที่มีต่อคุณภาพงานวิชาการของโรงเรียนที่อยู่ภายใต้การบริหารงานของสถาบันธิดาพระราชินีมาเรีย มีค่าเฉลี่ยโดยรวมการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ ด้านการนิเทศการศึกษา รองลงมาคือการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา การพัฒนาหลักสูตรในสถานศึกษา การวางแผนงานด้านวิชาการ ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีทางการศึกษา

3. ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของความคิดเห็นของครูที่มีต่อคุณภาพงานวิชาการของโรงเรียนที่อยู่ภายใต้การบริหารงานของสถาบันธิดาพระราชินีมาเรีย จำแนกตามเพศ วุฒิการศึกษา สถานภาพ และประสบการณ์ในการทำงาน

3.1 จำแนกตามเพศ พบว่าในภาพรวมและรายด้านมีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

3.2 จำแนกตามวุฒิการศึกษา พบว่าในภาพรวมมีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าด้านการวางแผนงานด้านวิชาการและการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านอื่น ๆ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

3.3 จำแนกตามสถานภาพ พบว่าในภาพรวมมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา ด้านการพัฒนาหลักสูตรในสถานศึกษา ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ และด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีทางการศึกษา มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านอื่น ๆ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

3.4 จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน ในภาพรวมพบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ และด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีทางการศึกษา มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ดังนั้นจึงได้ทำการทดสอบค่าความแตกต่างเฉลี่ยรายคู่ โดยวิธีการของเชฟเฟ่ พบว่า ด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา คู่ที่มีความแตกต่างกันคือ ระหว่างประสบการณ์ในการทำงานน้อยกว่า 10 ปี กับมากกว่า 20 ปี มีความความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นั่นคือ ครูผู้มีประสบการณ์ในการทำงานน้อยกว่า 10 ปี มีความคิดเห็นแตกต่างจากครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานมากกว่า 20 ปี

อภิปรายผล

จากการศึกษาความคิดเห็นของครูที่มีต่อคุณภาพงานวิชาการของโรงเรียนที่อยู่ภายใต้การบริหารงานของสถาบันธิดาพระราชินีมาเรีย มีประเด็นสำคัญที่ควรนำมาอภิปราย ดังนี้

1. ครูมีความคิดเห็นต่อคุณภาพงานวิชาการของโรงเรียนที่อยู่ภายใต้การบริหารงานของสถาบันธิดาพระราชินีมาเรีย ในภาพรวม มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด ที่เป็นเช่นนี้เพราะงานวิชาการเป็นงานที่มีความสำคัญยิ่งเป็นหัวใจของสถานศึกษา เพราะจุดมุ่งหมายของการบริหารวิชาการอยู่ที่การสร้างนักเรียนให้มีคุณภาพ มีความรู้ ทักษะ คุณธรรมจริยธรรม คุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามยุคและสมัย ซึ่งในปัจจุบันนี้ คือยุคแห่งเทคโนโลยี สังคมแห่งการเปลี่ยนแปลงแบบก้าว

กระโดด ดังนั้น งานวิชาการเป็นตัวบ่งชี้คุณภาพและความสำเร็จของโรงเรียน ความสำเร็จของโรงเรียนมักจะพิจารณาจากคุณภาพของผลผลิต นั่นคือ ตัวนักเรียน ดังนั้น คุณภาพของผลผลิตจึงขึ้นอยู่กับประสิทธิภาพในการดำเนินงานด้านวิชาการของโรงเรียน การบริหารด้านวิชาการจึงเป็นงานที่สำคัญของผู้บริหารโรงเรียนที่จะต้องรับผิดชอบในการใช้หลักการในการบริหารงานด้านนี้อย่างมีประสิทธิภาพ และเท่าทันยุคสมัย จากสาเหตุเหล่านี้ทำให้ครูมีความคิดเห็นต่อคุณภาพงานวิชาการของสถานศึกษาในภาพรวมอยู่ระดับมากที่สุด สอดคล้องกับงานวิจัยของสุดาศรี สิงห์ทอง (2556: 71) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนเขตดินแดง กรุงเทพมหานคร พบว่า การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชน เขตดินแดง กรุงเทพมหานคร ในภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด สอดคล้องกับงานวิจัยของมาเรียม ฉ่ำบุญรอด (2556: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในเขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร พบว่า ความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในเขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากสอดคล้องกับงานวิจัยของ อรัญญา ตุ้มวิจิตร(2557:75) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนปลวกแดงพิทยาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 ผลการวิจัย พบว่าการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนปลวกแดงพิทยาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับวิจัยของจักรพงษ์ ทิ้งมิตรชั่ว (2559: 57) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การศึกษาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูโรงเรียนมาบตาพุดพันพิทยาคาร จังหวัดระยอง ผลการวิจัยพบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับวิจัยของ Smith (2006) อ้างอิงใน สารินทร์ เอี่ยมครอง (2562: 49) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการบริหารงานวิชาการในสหรัฐอเมริกา พบว่า การจะทำให้การบริหารงานวิชาการมีสมรรถภาพสูงต้องส่งเสริมให้ครูใช้เทคนิคการสอนหลาย ๆ วิธี ให้คณะครูมีส่วนร่วมในการจัดวางแผนการอบรม ให้ครูมีเวลาสอนมากขึ้น ให้ครูมีส่วนร่วมในการเลือกโสตทัศนูปกรณ์ จัดอบรมความรู้เกี่ยวกับวิชาการศึกษาแก่ครู สอดคล้องกับงานวิจัยของ Duke (Duke, 1992: 138) ได้ศึกษาเรื่องการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน พบว่า โรงเรียนมีคุณภาพนั้น ผู้บริหารโรงเรียนจะต้องแสดงบทบาทที่เน้นในเรื่องการบริหารงานวิชาการ ว่าด้วยทักษะการอ่าน โดยมีโปรแกรมพัฒนาทักษะทางภาษา การจัดโครงการสอนซ่อมเสริมนอกเวลาเรียนและวันหยุด การบริหารกิจการนักเรียน ว่าด้วยความเข้มงวด ด้านระเบียบวินัยนักเรียน การบริหารงานบุคคล โดยกำหนดให้ครูพัฒนาแก้ไขการสอนตามความต้องการของนักเรียนภายใต้การวิเคราะห์ปัญหาที่เป็นระบบ

2. การเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อคุณภาพงานวิชาการของโรงเรีย นที่อยู่ภายใต้การบริหารงานของสถาบันธิดาพระราชินีมาเรีย จำแนกตามเพศ วุฒิการศึกษา สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม และประสบการณ์ในการทำงาน ดังนี้

2.1 จำแนกตามเพศ พบว่า ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของความคิดเห็นของครูที่มีต่อคุณภาพงานวิชาการของโรงเรียนที่อยู่ภายใต้กา รบริหารงานของสถาบันธิดาพระราชินีมาเรีย จำแนกตามเพศ พบว่าในภาพรวมและรายด้านมีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานวิจัย ทั้งนี้อาจเนื่องจากครูเพศหญิงหรือเพศชายมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน เพราะงานวิชาการนั้นใช้ความรู้ ความสามารถ การทำความเข้าใจ และสถานศึกษาได้จัดให้มีการอบรมให้ความรู้ในเรื่องของงานวิชาการตลอดปีการศึกษาสำหรับคุณครูทั้งเพศหญิงและเพศชาย เพื่อเพิ่มพูนความรู้ให้แก่คุณครู ซึ่งคุณครูทั้งเพศชายและหญิงต่างมีส่วนร่วมในงานวิชาการอยู่เสมอ และนำไปจัดการเรียนรู้ให้แก่นักเรียนอย่ างมีคุณภาพ ซึ่งสอดคล้องกับวิจัยของสุดาศรี สิงห์ทอง (2556: 71) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนเขตดินแดง กรุงเทพมหานคร พบว่า การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชน เขตดินแดง กรุงเทพมหานคร จำแนกตามเพศ มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการไม่แต กต่างกัน สอดคล้องกับวิจัยของจักรพงษ์ ทิ้งมิตรชั่ว (2559: 57) ได้ศึกษาเรื่องการศึกษาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูโรงเรียนมาบตาพุดพันพิทยาคาร จังหวัดระยอง ผลการวิจัยพบว่า ระดับความคิดเห็นของครูโรงเรียนมาบตาพุดพันพิทยาคารต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนมาบตาพุดพันพิทยาคาร จังหวัดระยอง จำแนกตามเพศโดยภาพรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

2.2 จำแนกตามวุฒิการศึกษา พบว่าผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของความคิดเห็นของครูที่มีต่อคุณภาพงานวิชาการของโรงเรียนที่อยู่ภายใต้การบริหารงานของสถาบันธิดาพระราชินีมาเรีย จำแนกตามวุฒิการศึกษา ในภาพรวมพบว่ามีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานวิจัย ทั้งนี้อาจเนื่องจากการศึกษาเป็นการพัฒนาคนให้มีศักยภาพเพิ่มขึ้น มีความรอบรู้ ความเข้าใจ และสามารถปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพเกิดประสิทธิผลมากขึ้น อีกทั้งสถานศึกษาส่งเสริมให้ครูทุกท่านได้เพิ่มพูนความรู้และพัฒนาทักษะรูปแบบต่าง ๆ อย่างต่อเนื่องและทันต่อการเปลี่ยนแปลง สนับสนุนให้ครูทำวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนควบคู่กันไปกับการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและเทคโนโลยี และต้องผ่านการอบรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนการประชุมสัมมนาและพัฒนาความรู้ของตนเองอยู่เสมอ ดังนั้น ครูที่อยู่ในโรงเรียนภายใต้การบริหารงานของสถาบันธิดาพระราชินีมาเรียน ที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อคุณภาพงานวิชาการของโรงเรียนแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ จึงสอดคล้องกับวิจัยของจักรพงษ์ ทิ้งมิตรชั่ว (2559: 57) ได้ศึกษาเรื่องการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูโรงเรียนมาบตาพุดพันพิทยาคาร จังหวัดระยอง จำแนกตามวุฒิการศึกษา โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ สอดคล้องกับสุดาศรี สิงห์ทอง (2556: 71) ได้ศึกษาเรื่อง การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนเขตดินแดง กรุงเทพมหานคร พบว่า การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชน เขตดินแดง

กรุงเทพมหานคร จำแนกตามวุฒิการศึกษา ต่างมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการไม่แตกต่างกัน

2.3 จำแนกตามสถานภาพ พบว่าผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของความคิดเห็นของครูที่มีต่อคุณภาพงานวิชาการของโรงเรียนที่อยู่ภายใต้การบริหารงานของสถาบันธิดาพระราชินีมาเรีย จำแนกตามสถานภาพนั้น ในภาพรวมพบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานวิจัย ที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจาก ภาระงานที่ต่างกัน เช่น ครูพี่เลี้ยงจะรับผิดชอบการดูแลด้านความเรียบร้อยของห้องเรียน พานักเรียนไปทำกิจวัตรประจำวัน และอื่น ๆ ซึ่งไม่เกี่ยวข้องกับงานวิชาการเท่าไหร่ ส่วนครูจะดูแลเรื่องของวิชาการเป็นหลัก จึงอาจทำให้ความความคิดเห็นของครูต่อคุณภาพงานวิชาการของโรงเรียนที่อยู่ภายใต้การบริหารงานของสถาบันธิดาพระราชินีมาเรีย จำแนกตามสถานภาพ มีความแตกต่างกัน

2.4 จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน พบว่าผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของความคิดเห็นของครูที่มีต่อคุณภาพงานวิชาการของโรงเรียนที่อยู่ภายใต้การบริหารงานของสถาบันธิดาพระราชินีมาเรีย จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน ในภาพรวมพบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานวิจัย ทั้งนี้อาจเนื่องจากในยุคปัจจุบันการบริหารงานวิชาการให้มีคุณภาพตามยุคและสมัยนั้น เทคโนโลยีมีความสำคัญอย่างยิ่งในการจัดการบริหารงานวิชาการในทุกระดับให้มีคุณภาพ อีกทั้งการจัดการเรียนการสอนในห้องเรียนที่ต้องเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และสอนตามความถนัดของเด็กเป็นสำคัญ ดังนั้นประสบการณ์การทำงานที่มีความคาบเกี่ยวกับการสอนแบบเดิมกับการสอนแบบใหม่ จึงอาจทำให้ความคิดเห็นของครูต่อคุณภาพงานวิชาการของโรงเรียนที่อยู่ภายใต้การบริหารงานของสถาบันธิดาพระราชินีมาเรีย จำแนกตามประสบการณ์ จึงมีความคิดเห็นที่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสุดาศรี สิงห์ทอง (2556: 71) ได้ศึกษาเรื่อง การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนเขตดินแดง กรุงเทพมหานคร พบว่าการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชน เขตดินแดง กรุงเทพมหานคร พบว่าครูที่มีประสบการณ์ในการสอนต่างกันมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 สอดคล้องกับอรัญญา ตุ้มวิจิตร (2557: 75) ได้ศึกษาเรื่อง การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนปลวกแดงพิทยาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 จำแนกตามประสบการณ์สอน พบว่าโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

1. จากผลการศึกษาเรื่องความคิดเห็นของครูที่มีต่อคุณภาพงานวิชาการของโรงเรียนที่อยู่ภายใต้การบริหารงานของสถาบันธิดาพระราชินีมาเรีย พบว่าด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีทาง

การศึกษา มีค่าเฉลี่ยอยู่ในอันดับสุดท้าย ดังนั้น สถานศึกษาควรให้ความสำคัญกับการเลือกใช้สื่อเทคโนโลยีที่ผ่านการประเมินคุณภาพทางวิชาการ มีการศึกษาและวิเคราะห์คุณภาพการจัดหาสื่อเทคโนโลยีที่ทันสมัยอย่างหลากหลาย และมีการประเมินผลการพัฒนาและการใช้สื่อเทคโนโลยีทางการศึกษา

2. จากผลการศึกษา เรื่องความคิดเห็นของครูที่มีต่อคุณภาพงานวิชาการของโรงเรียนที่อยู่ภายใต้การบริหารงานของสถาบันธิดาพระราชินีมาเรี ย พบว่าการวางแผนงานด้านวิชาการมีค่าเฉลี่ยเป็นอันดับที่ 2 รองจากสุดท้าย สถานศึกษาควรให้ความสำคัญกับการกำหนดวิธีการปฏิบัติงานอย่างชัดเจน มีการประเมินแผนการดำเนินงานอย่างเป็นระบบตั้งแต่เริ่มต้นจนสิ้นสุด มีการดำเนินการตามแผนปฏิบัติการที่เป็นไปในทิศทางเดียวกันเพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ที่ได้ตั้งไว้

3. จากผลการศึกษา เรื่องความคิดเห็นของครูที่มีต่อคุณภาพงานวิชาการของโรงเรียนที่อยู่ภายใต้การบริหารงานของสถาบันธิดาพระราชินีมาเรีย พบว่าการพัฒนาหลักสูตรในสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยเป็นอันดับที่ 3 จากสุดท้าย สถานศึกษาควรให้ความสำคัญกับการปรับปรุงหลักสูตรให้เข้ากับสภาพการเปลี่ยนแปลงของสังคม วัฒนธรรมและเทคโนโลยี มีการตรวจสอบคุณภาพของหลักสูตร มีการประเมินผลหลักสูตรและมีการนำหลักสูตรไปใช้ในสถานการณ์จริง

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาแนวทางการสร้างความตระหนักในการใช้เทคโนโล ยีในการบริหารและจัดการคุณภาพงานวิชาการของโรงเรียนที่อยู่ภายใต้การบริหารงานของสถาบันธิดาพระราชินีมาเรีย

2. ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพงานวิชาการของครูผู้สอนของสถานศึกษาที่อยู่ภายใต้การบริหารของสถาบันธิดาพระราชินีมาเรีย

3. ควรศึกษาคุณลักษณะของผู้บริหารที่ส่งผลต่อคุณภาพวิชาการของโรงเรียนที่อยู่ภายใต้การบริหารงานของสถาบันธิดาพระราชินีมาเรีย

เอกสารอ้างอิง

กนกวรรณ ภานุทัต. (2555). **ความคิดเห็นของครูต่อการบริหารงานวิชาการโรงเรียนในสังกัดเทศบาลระยอง.** งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา.

กระทรวงศึกษาธิการ. (2562). **พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 กระทรวงศึกษาธิการ.แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ.2553 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับ 4) พ.ศ.2562.** กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ครุสภาลาดพร้าว.

กาญจน์ เรืองมนตรี. (2557). **การบริหารงานวิชาการและนวัตกรรมการจัดการเรียนรู้**. พิมพ์ครั้งที่ 2. มหาสารคาม: อภิชาตการพิมพ์.

กิตติพงษ์ กาญจน์สำเริง. (2558). **ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ชุมพร เขต 2.** วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี.

กุณฑรี พิกุลแกม. (2551). **การบริหารงานวิชาการที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียน ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 2.** วิทยานิพนธ์ ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร.

จักรพงษ์ ทิ้งมิตรชั่ว. (2559). **การศึกษาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูโรงเรียนมาบตาพุดพันพิทยาคาร จังหวัดระยอง.** งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.

จารุณี เก้าเอี้ยน. (2557). **เทคนิคการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา.** พิมพ์ครั้งที่ 2. สงขลา: ชานเมืองการพิมพ์.

จิตรลดา วัฒนาพรรณกิตติ. (2558). **เอกสารประกอบการสอนวิชาองค์การและการจัดการ**. ลำปาง ค้นเมื่อวันที่ 15 สิงหาคม 2564, จาก http://pittajarn.lpru.ac.th/chitlada/WEBPAGE/om/3.pdf

จิติมา วรรณศรี. (2557). **บริหารงานวิชาการในสถานศึกษา.** พิษณุโลก: รัตนสุวรรณการพิมพ์.

โรงเรียนมารีย์รักษ์. (2563). **ข้อมูลโรงเรียนมารีย์รักษ์.** ค้นเมื่อวันที่ 5 กรกฎาคม 2564, จาก http://www.mrr.ac.th

สารินทร์ เอี่ยมครอง. (2561). **แนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในจังหวัดชัยนาท สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5.** วิทยานิพนธ์ หลักสูตรครุศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.

สารินทร์ เอี่ยมครอง. (2561). **แนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในจังหวัดชัยนาท สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5.** วิทยานิพนธ์ หลักสูตรครุศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.

สำนักนายกรัฐมนตรี. (2560). **พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ 2560**. กรุงเทพฯ: สำนักนายกรัฐมนตรี.

Smmaldino, S.E., Lowther D.L, & Russell, J.D. (2014). **Instructional Technology and Media for Learning.** 10th ed. Harlow: Pearson Education. 16 – A.